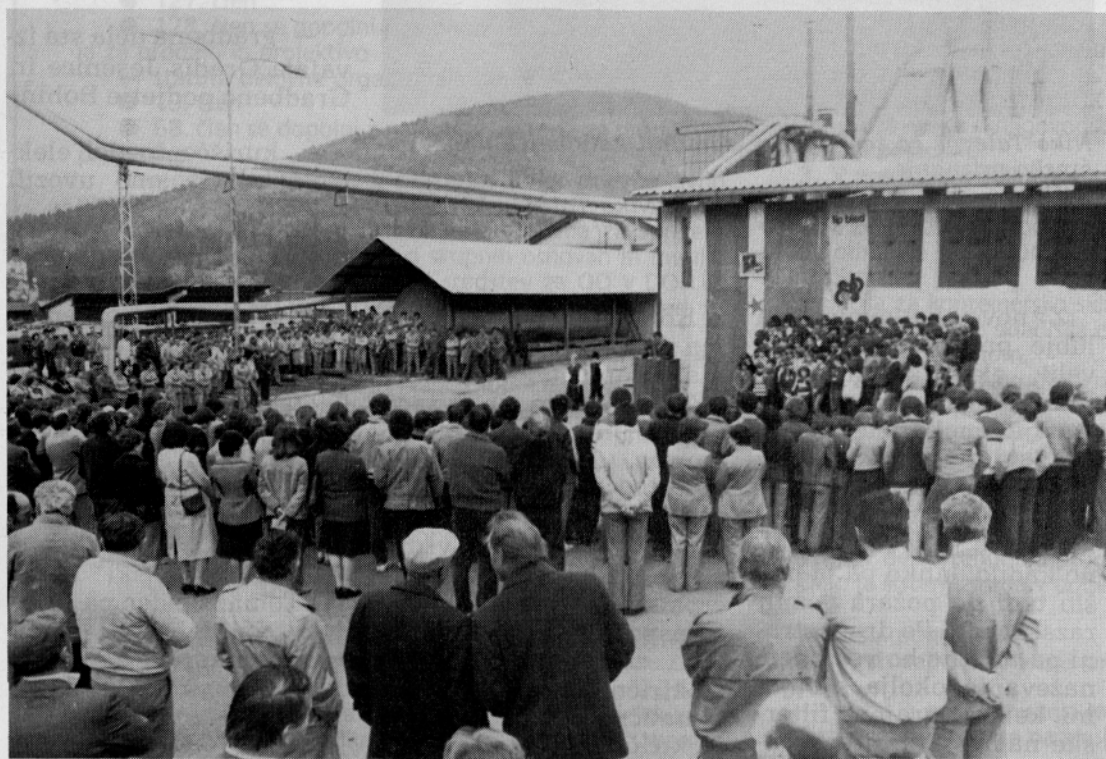

Otvoritev nove kotlovnice na ljubje

V petek, 26. aprila smo v TO TOMAŽ GODEC svečano predali namenu novo kotlovnico na ljubje, ki predstavlja za našo TO veliko pridobitev. Ljubje, ki je do sedaj predstavljalo odpadke in tudi problem z ekološkega vidika, bo od sedaj koristen vir toplotne energije. Sredstva za izgradnjo sta prispevala LIP Bled in GG Bled.

Ob tej priložnosti smo v TO organizirali krajšo proslavo, ki so se poleg zaposlenih udeležili tudi številni gostje. Uvodoma je spregovoril predsednik delavskega sveta TO TOMAŽ GODEC Janez Erčulj, ki je na kratko orisal razvojno pot temeljne organizacije od njenih skromnih začetkov leta 1928 do danes. Direktor LIP-a Bled Franc Bajt je opisal odločitev za izgradnjo in potek gradnje kotlovnice, ki je največji tovrstni objekt v Jugoslaviji in pri katerem smo se prav zato pri izgradnji srečevali z različnimi problemi, ki so predvideni začetek obratovanja premaknili za več let. Toplotna energija, ki jo bo kotlovnica dajala, bo zadoščala za potrebe obeh LIP-ovih temeljnih organizacij v Bohinjski Bistrici do konca tisočletja in tako omogočila smotnejši razvoj lesne in kovinske predelave v Bohinju.

Predsednik medobčinskega sindikalnega sveta za Gorenjsko Ivan Torkar pa je v svojem govoru poudaril, da je nova kotlovnica pomemben prispevek k racionalizaciji proizvodnje. Orisal je tudi pomen 27. aprila, dneva OF in 1. maja, praznika dela za slovenski narod in za de-

lavski razred vsega sveta. Z novimi delovnimi napori, dosežki in zmagami bomo dosegli še boljše rezultate v korist in dobro sebi, bodočim generacijam, uveljavljanju človeka in dela, kot največje vrednote naše samoupravne socialistične družbe.

V nadaljevanju je predsednik IS Sob Radovljica Janez Smole izročil Niku Talerju, vodji oddelka za vzdrževanje in investicije, za zasluge pri izgradnji kotlovnice občinsko priznanje. Direktor LIP Bajt Franc pa je podelil priznanja inovatorjem, ki so jih prejeli: Stane Kobilica, Bruno Hikel, Tomaž Puc in Mirko Zupan. Janez Skalič je bil proglašen za inovatorja leta; priznanja so prejeli tudi Miran Mozetič, Edvard Prevc in Miha Koman, ki so izuma prijavi kot patent.

Vodji kotlovnice Alojzu Sitarju je pripadla čast, da je slovesno prerezal trak in s tem predal kotlovnico v redno obratovanje.

Na proslavi pa so s prisrčnim kulturnim programom sodelovali učenci Osnovne šole iz Bohinjske Bistrice. V Domu Joža Ažmana so postavili razstavo uspešnih izdelkov iz lesa, ki je še bolj popestrila slovesnost.

K. T.

Posodabljanje proizvodnih procesov

Skrb za posodabljanje proizvodne opreme, ki je v naši DO stalno prisotna, je tokrat bolj obsežna, povezana z večjimi posegi v obstoječih tehnologijah ter tudi uvedbo novega izdelka. Tehnologije slone na najsodobnejših dosežkih tehnike, zato so ključni stroji predvideni iz uvoza, kar predstavlja 1.143.941,—\$ Zaradi velikih deviznih sredstev je bilo potrebno poiskati aranžmaje tujih kreditorjev. Preko Ljubljanske banke kandidiramo za najetje kredita pri mednarodni bančni ustanovi IFC (International Financial Corporation) s sedežem v Washingtonu.

Naš program, ki sestoji iz štirih projektov, je v kratkem naslednji:

1. Modernizacija za optimalni izkoristek lesa v obdelavi opaznih plošč (TO Tomaž Godec, Boh. Bistrica)

Cilj in namen: zmanjšati porabo lesa po enoti proizvoda, za pridobljeni prihranek povečati proizvodnjo za izvoz.

Tehnološka rešitev: uvedba nove tehnologije v dolžinskem in širinskem krojenju nerobljenega lesa (85%) d = 24, posebno pomembna je rešitev širinskega krojenja lesa, ker se z elektronskim krmiljenjem (mikro procesorji) izloči človeški faktor; uvede se tudi elektronska naprava za sortiranje desk po širini na sestavo širine plošč. Tehnični rezultat vlaganja: povečanje izkoristka lesa na 95,5%, odnosno 7% prihranka, kar znese letno 1885 m³; prihranek gre v povečanje proizvodnje za 45.000 m³, ter se bo po investiciji proizvedlo 770.000 m³ plošč.

2. Modernizacija žaganja in sortiranja lesa za namensko predelavo (TO Tomaž Godec, Boh. Bistrica)

Cilj in namen: povečanje kapacitet žaganja zaradi vključitve drobne oblovine in s povečanim delovnim taktom doseči delo v eni izmeni ter doseganje namensko kvalitetno sortiranje lesa.

Tehnološka rešitev: uvedba nove tehnologije, da se z dvema polnojarmenikoma lahko izvaja žagarski program normalne in drobne hlovine; uvedba avtomatske sortirne naprave in izločanje desk, ki ne pridejo v poštev za opazne plošče (20%) ter na koncu avtomatske skladalne naprave.

Tehnični rezultat vlaganja: povečanje kapacitet za 5.000 m³ hlovine ali skupno na 50.000 m³ letno v eni izmeni, kar daje predelavi 2675 m³ več lesa; zaradi uvedbe avtomatizacije posebej pri sortiranju in skladanju, zmanjšanje števila delavcev za polovico ter zagotovitev izločanja kvalitete.

3. Modernizacija za odpravo ozkih grl, kvaliteto površinske obdelave vrat in optimalni izkoristek žaganega lesa (TO Rečica)

Cilj in namen: povečati velikost proizvodnje in skladnost kapacitet med vratnimi krili in furniranimi podboji, odpraviti ozka grla, ki to ovirajo; izboljšati nivo kvalitete površinske obdelave z novimi odpornejšimi materiali.

Tehnološka rešitev: uvede se izboljšava v liniji za obrezovanje vratnih kril in furniranih plošč za podboje, linija je avtomatsko krmiljena; uvede se nova linija za obdelavo oblog podbojev (prečna obdelava zajer) ter se s tem razbremeni linija za pokončne obloge; posodobitev lakirne linije, ki omogoča površinsko obdelavo z normalnimi in specialnimi materiali; uvedba nove tehnologije za dolžinsko krojenje nerobljenega lesa z elektronskim krmiljenjem.

Tehnični rezultat vlaganja: po končani rekonstrukciji povečanje proizvodnje za 80.000 kom vrat, torej na 350.000 kom kril in podbojev od česar gre 50% v izvoz; prihranki zaradi 2% zmanjšanja izmeta ter povečanje izkoristka lesa za 3 do 3,5%; z novimi materiali in postop-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Razgovori ob priložnosti obiska predstavnikov mednarodne bančne ustanove

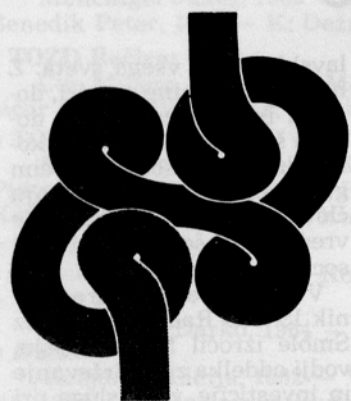
Kaj nam pomeni nova kotlovnica v TO Tomaž Godec?

Končno je tudi uradno začela obratovati nova kotlovnica na lubje. Po dolgih letih odlašanja in težavah, ki so nastajale med gradnjo, kotlovnica obratuje in nam daje prepotrebno energijo, še več, del energije bomo v bližnji prihodnosti odvajali tudi v TO FILBO, ki do sedaj toploto za ogrevanje dobiva izključno s kurjenjem kurilnega olja.

Z energijo, ki nam jo bo dajala kotlovnica, bomo zadostili potrebam do leta

9,3 MW, to je kapaciteta obeh dveh starih kotlov skupaj. Ali drugače povedano, zaenkrat naša TO potrebuje dnevno približno 6,5 MW energije, TO Filbo pa bi jo potreboval približno 1 MW, obstajajo pa tudi načrti, da bi s to energijo ogrevali Dom Jožeta Ažmana. V kotlovnici se bo letno pokurilo 12.000 m³ lubja, kar bi nadomestilo 1.500 ton mazuta. Do sedaj smo ga letno porabili približno 400 ton, ostalo količino pa so predstavljali lesni odpadki.

Kakšen prihranek v denarju je to, pri današnjih cenah mazuta, pa si lahko predstavljamo!

2000. Maksimalna kapaciteta nove kotlovnice je

Posodabljanje proizvodnih procesov

(Nadaljevanje s 1. strani)

kom bo zagotovljena kvaliteta površine, ki se zahteva na zapadnem tržišču; sprostitev lesne surovine za nov izdelek opažni nosilec.

4. Nov izdelek in proizvodnja za kompletiranje opazarskega sistema (TO Rečica)

Cilj in namen: uvesti v proizvodnji in prodajni program DO leseni lepljeni opažni nosilec, ki je sestavni del sodobnega opažnega sistema (velikotabelni sistemi); nadomestiti izpad dohodka zaradi opustitve masivnega podboja in 50 % usmeritev v izvoz.

Tehnološka rešitev: uvesti novo tehnologijo in celoten tehnološki proces od nareza lesa, preko lepljenja, stiskanja in površinske zaščite

Tehnični rezultat vlaganja: pri optimalnem delu bo dosežena kapaciteta 120.000 tm.

V investicijskem programu so poleg tehnoloških rešitev podrobneje obdelani marginalna analiza, trg in prodaja, usmerjenost izvoza, finančni načrt investiranja, rentabilnost in donosnost investicije in drugi kazalci, ki osvetljujejo utemeljenost investiranja.

K nam je prišla posebna ekspertna skupina bančne ustanove IFC, skupaj s predstavniki ljubljanske banke, da bi se prepričala o našem dosedanjem delu, možnostih in sposobnostih, ki jih imamo ter o realnosti novih predvidevanj ter s temi povezanimi jamstvi. Ekspertna skupina ni le pretehtala kazalce investicijskega programa, temveč je pregledala

proizvodnjo, učinkovitost dela, strojno opremljenost in opravila razgovore z vodilnimi delavci, tako da bi dobila čim bolj popolno sliko. Posebno veliko je bilo potrebno dokazati o sedanjih prodajnih uspehih ter bodočih možnostih v izvozu. Skupna ocena ekspertne skupine je bila zelo ugodna.

Zaradi številnih prijav za najemanje kredita iz Jugoslavije je bilo potrebno opraviti ostro selekcijo. Pred dnevi smo preko LB dobili odgovor, da je poslovni odbor v Washingtonu uvrstil našo investicijo v prvo kategorijo, ki je najvišja in tako lahko upravičeno pričakujemo uresničevanje predloženega programa, kajti aranžmani naj bi se podpisovali v juniju tega leta.

Omenjeni kredit, ki povečan z rezervo, znaša 1.310.444 \$, je dolgoročen, in sicer 10-letno odplačevanje z 9 % obrestno mero. Vračanje je predvideno iz ustvarjenega deviznega priliva, ki je izračunan v ekonomskem delu elaborata ter skupaj z akumulacijo celo presega vsakoletne obveznosti tega kredita. Seveda bo poleg uvožene opreme potrebna še določena domača oprema z instalacijami.

Jasno je torej, da je program posodabljanja proizvodnih procesov možno uresničiti in polno uspešno uveljaviti ob predvidenem kvalitetnejšem nivoju gospodarjenja, ki ga prinesejo večje proizvedene količine ob programiranih prihrankih ter ob doseganju prodajnih predvidevanj.

Edvard Prevc

Niko Taler je za zasluge pri izgradnji kotlovnice prejel občinsko priznanje.

Na sliki: Janez Smole, Ivan Torkar, Niko Taler in Vladimir Silič

Z novo kotlovnico na lubje pa smo rešili tudi velik ekološki problem. Lubje, ki je do sedaj predstavljalo nekoristen odpadek, smo vozili v vrtačo v bližini naselja Lome, kjer je prihajalo do samovžigov in se je iz njega stalno kadilo, lahko pa bi prišlo tudi do požara večjih razsežnosti. Po drugi strani pa tudi ne bo več onesnaževanja okolja s sajamami, ker so vgrajene filterske naprave, ki preprečujejo sajam izstop skozi dimnik v zrak. S tem smo tudi mi dali svoj prispevek k temu, da bo narava v Bohinjski dolini še naprej ostala neokrnjena in čista.

Kotlovnica je popolnoma mehanizirana in avtomatizirana, tako da kurjači opravljajo predvsem nadzor nad delovanjem naprav. Za obratovanje potrebuje električno energijo, ki poganja obtočno črpalko, črpalko za vzdrževanje tlaka, napajalno črpalko, ventilatorje, transportne naprave itn. Ob nenadnem izpadu električne energije se avtomatično vključi dizel-električni agregat, ki daje zadostno količino elektrike, da se obratovanje kotlovnice brez nevarnosti postopoma ustavi, oziroma da za krajši čas nadomesti izpad električne energije.

Kotlovnica in objekti okrog nje še niso popolnoma dokončani. V bodočnosti bo potrebno zgraditi še streho nad deponijo kurjave, v načrtu pa je tudi montaža kamere za kontrolo kurišča in merilne naprave za CO₂ oziroma O₂. S tem bo avtomatiziran tudi dovod zraka za izgorevanje.

Kotlovnica je razen izdelave kurišča v celoti plod domačega znanja in je izdelana iz domačih materialov.

Vrednost investicije, za katero sta zbrala sredstva LIP Bled in GG Bled, je znašala cca 142 milijonov dinarjev.

Pri izgradnji kotlovnice so sodelovali:

— projekte je izdelal Biro za lesno industrijo

— gradbena dela sta izvajala Gradis Jesenice in Gradbeno podjetje Bohinj

— kurišče in del elektroinstalacij smo uvozili iz ZRN od firme Weiss

— DO Đuro Đaković je zgradila in montirala kotel s pripadajočo opremo

— ELMONT Bled je montiral elektroinstalacije

— IMP PROMONT je izdelal in montiral vročevodne instalacije

— bivši kovinski obrat TO Tomaž Godec pa je izdelal in montiral transportne naprave za kurjavo

— nadzor nad izvajanjem del je vršil LIZ Ljubljana.

Sedaj, ko je kotlovnica dokončno zgrajena, pričakujemo, da nam bo dala tudi načrtovane rezultate.

K. T.

Priznanja za inventivno delo v letu 1984 so prejeli: Stane Kobilica, Bruno Hikel, Tomaž Puc, Mirko Župan, Janez Skalič, Miran Mozetič, Edvard Prevc in Miha Koman

Sklepi samoupravnih organov

Delavski svet DO (8. 5. 1985)

1. DS je obravnaval periodični obračun I—III. Ugotovil je, da je delitev opravljena v skladu z zakonskimi določili. Periodični obračun je predlagal v sprejem zborom delavcev.

2. Sprejel je sklep o povišanju vrednosti točke iz 1,35 din na 1,50 din bruto in velja od 1. 6. 1985.

3. Na osnovi poročila o doseženem obsegu proizvodnje in o ostalih podatkih poslovnega poročila je DS DO pozval delavske svete TO in vodstvene delavce, naj storijo vse, da bodo planske zadolžitve uresničene; da dosežemo planirano proizvodnjo, da bo ta realizirana na trgu, skratka, da vse trende od proizvodnje, porabe, izkoriščanja surovin, produktivnosti, prodaje, izvoza dosežemo tako kot smo jih planirali.

4. Obravnaval je predlog sprememb in dopolnitev naslednjih sam. aktov:

— samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in razdelitvi sredstev za OD v DO LIP

- 44. člen
- 49. člen
- za 78. členom se doda 78. a člen in 78. b člen
- 110. člen — zadnji odstavek
- 111. člen
- za 112. čl. se doda 112. a člen

— samoupravnega sporazuma o združitvi TO v DO LIP Bled

- 127. člen
- 128. člen se dopolni še s pooblastili za vodjo sektorja za prodajo in projektivo
- statuta delovne organizacije LIP Bled
- 13. člen
- 68. člen se dopolni z nalogami sektorja za prodajo in projektivo.

Navedene spremembe je posredoval v 15-dnevno javno obravnavo.

5. Sprejel je sklep o razpisu referendumov za sprejem sprememb in dopolnitev SaS o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in razdelitvi sredstev za OD v DO LIP, SaS o združitvi TO v DO LIP Bled in statuta DO LIP Bled.

Referendum ob 11. 6. 1985.

V komisijo za izvedbo referendumov so bili imenovani: Jelka Kunej, Tone Koncilja in Franc Globočnik.

6. Sprejel je sklep o sprejemu aneksa št. 1 k sam. sporazumu o združevanju dela in sredstev zaradi skupnega poslovanja z DO Commerce Ljubljana.

7. Soglašal je s predlaganimi kandidati za odbor samoupravne delavske kontrole SIKS občine Radovljica.

8. Obravnaval je predlog dopolnitve Navodila o prodaji naših izdelkov in koriščenju uslug in le-tega sprejel.

Navodilo se dopolni v 5. točki z odstavkom c), ki se glasi:

c) odobri usluge, ki jih opravlja TO Filbo, po veljavnem ceniku uslug s 15 % popustom.

Sprememba velja od 9. 5. 1985 dalje.

9. Vodja SOPPA je poročal, da so sam. delovne skupine v DSSS obravnavale predlog povišanja ocen za deli: »komercialni referent izvoza« in »devizni referent« in ga sprejele z glasovanjem 44 ZA, 52 PROTI.

DS je ugotovil, da predlog za povišanje ni bil sprejet.

10. Sprejel je sklep o sprejemu in podpisu dodatne pogodbe za kreditiranje izgradnje ceste Boh. Bela-Soteska v višini 2.500.000 din.

11. V skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi TO v DO je DS DO sprejel naslednje sklepe:

a) Sprejme se pogodba o dolgoročni proizvodni kooperaciji med f. Dimter G. m. b. H, Maschinenfabrik Ilerissen, Zah. Nemčija in LIP Bled, za proizvodnjo strojev in opreme za predelavo lesa, za 10 let v predloženem tekstu.

b) Za podpisnika se določi direktorja DO, tov. Franc Bajta.

c) Pogodbo se dopolni z ekonomskim elaboratom in predloži Zveznemu sekretariatu za industrijo in energetiko v Beogradu v odobritev.

d) O eventualnih spremembah pogodbe, ki bi nastale pri registraciji ali zaradi drugih vzrokov, se bo sklepalo po nastanku sprememb.

12. Po sejemskem sporazumu smo prejšnja leta izvažali opažne plošče firmi Alca Celovec. Izvozili smo za 648.000 SCH opažnih plošč. Uvoznik, tj. Unitek (za Almiro) pa je že pred izvozom na osnovi kupčevega avansa uvozil za 707.999,28 Sch.

DS je sprejel sklep, da NB vrne firmi Alca preveč nakazani znesek v višini 59.999,28 Sch.

13. Sprejel je sklep o povišanju honorarjev za dopisovanje v naše Glasilo, ki velja od 9. 5. 1985 dalje.

Delavski svet TO Tomaž Godec Boh. Bistrica (23. 4. 1985)

1. Inventurne razlike po posameznih šifrah za obdobje januar—marec 1985 so v mejah dovoljenih manipulacijskih razlik.

Priznavamo knjiženje inventurnih viškov:

— materialnih v znesku 3.070,44 din v dobro izrednih prihodkov

Priznavamo knjiženje inventurnih manjkov:

— materialnih v znesku 1.792,18 din v breme izrednih odhodkov.

2. Člani DS so bili seznanjeni z zapisnikom o kontroli inventure v letu 1984, katera je bila opravljena od 7. 1. do 22. 2. 1985 po pooblastilu SDK v SRS, na podlagi zakona o službi družbenega knjigovodstva in zakona o splošnem upravnem postopku.

3. V predlagani obliki je sprejel Poslovnik za kotlovnico, brusilnico ter kontejnersko skladišče vnetljivih snovi kot dodatek k že veljavnemu poslovniku za odpadne vode in posebne odpadke v TO TOMAŽ GODEC z veljavnostjo od 15. 3. 1985 dalje.

Določila za kontejnersko skladišče vnetljivih snovi veljajo s preselitvijo olj iz skladišča olj — bunkerja, ki prenehajo veljati z istim datumom.

4. V 8-dnevno javno obravnavo je posredoval

1. Sistemizacijo nalog:

— izdelava programov za NC 500 ur

— priprava stroja in kontroliranje programa za NC 1000 ur

ki se skupaj z nalogo:

— izdelava tehnološke dokumentacije 700 ur

zdrružuje v delo »tehnolog-programer«.

Delo je sistemizirano v oddelku tehnološke priprave dela.

Razpisni pogoji so:

— V. st. zaht. dela lesne smeri in 1 leto delovnih izkušenj

— tečaj iz programiranja NC

Sistemizacijo naloge narekuje razvoj tehnologije v pohištvu in se že izvaja.

2. Sistemizacijo novega dela:

»Upravljanje rezk. stroja NC«

z delovno nalogo:

— obdelava elementov na NC s 3460 urami v obratu pohištvo.

3. Spremembe opisov nalog:

— vodenje protipožarnih in varnostnih nalog

— protipožarne in varnostne naloge

— vratarska dela

Spremembe opisov nalog so v tem, da smo v opise vnesli opravljanje gasilskih in čuvajskih del za GG,

ter spremembe opisov delovnih nalog:

— upravljanje spaljalnega stroja

— priprava lesa za spajanje

— odlaganje pri formatizerju in

— izdelovanje čepov

v obratu pohištvo

4. Sprememba ur pri delu »tehnolog III«.

Na delu »tehnolog III« imamo po sprejeti sistemizaciji planirano 6600 ur. Glede na plan kadrov in velik odhod tehničnega kadra v pokoj v naslednjih letih se ugotavlja, da je to premalo. Zato se predlaga, da se dela »tehnolog III« zasedajo po potrebi.

5. Izločitev premoženja Kovinskega obrata iz TO TOMAŽ GODEC v TO FILBO je potrdil v predlagani obliki.

6. Potrdil je predlog komisije za ocenitev in razprodajo nekurantnega blaga in izdelkov, da se 940 kom ISO-SPAN modelov, ki se zaradi opuščene programa proizvodnje ISO-SPAN zidakov ne bodo več uporabljali, kot drobni inventar odpišejo in odprodajo po vrednosti 500.000.-din (za vseh 940 modelov).

7. LIP Bled, TO lesna predelava TOMAŽ GODEC Boh. Bistrica se zaveže izplačati Zdravku Medju, Nemški Rovt 25, v popolno odškodnino njegove škode, izvirajoče iz nesreče pri delu 500.000.— din.

Od tega zneska je potrebno odšteti 200.000.— din, to je znesek, ki ga je Zdravku Medju izplačala zavarovalna skupnost Triglav Kranj, tako da je LIP Bled dolžan izplačati Zdravku Medju še 300.000.— din.

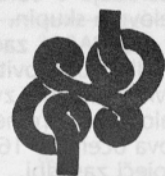
Razen tega je LIP Bled dolžan plačati tov. Medju tudi izgubo na OD, ki jo je le-ta utrpel v času zdravljenja in znaša 19.438,05 din ter stroške odvetnika v višini 7.200 din.

Majska zasedanja zborov občinske skupščine Radovljica

Na 31. ločenih sejah vseh treh zborov skupščine občine Radovljica 8. maja so delegati obravnavali analizo gospodarjenja v letu 1984 in preučili stanje obrambnih priprav v občini. Presojali so tudi poročila o delu organov občinske skupščine in njenih zborov za lansko leto. Na sejah so sprejeli odlok o podelitvi domicila Kokrškemu odredu in odlok o ustanovitvi sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine sta ločeno obravnavala program investicij v turizmu na Bledu za obdobje 1985—1990, razen tega pa tudi odločbo o redni likvidaciji delovne organizacije Kreda Bled, osnutek odloka o sprejemu zazidalnega načrta Zasip in osnutek odloka o prenehanju lastninske pravice in drugih pravic na območju tega zazidalnega načrta.

Na ločeni seji je zbor združenega dela občinske skupščine Radovljica razpravljal posebej o osnutku odloka o ureditvi družbene kontrole cen v radovljiški občini.

Seje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti

Od 8. do 14. maja so se zvrstile seje skupščin vseh samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti občine Radovljica. Občinska zdravstvena skupnost Radovljica je zasedla 8. maja kot četrti zbor skupščine občine. Delegati vseh osmih SIS so obravnavali in sprejeli analizo uresničevanja srednjeročnih planov za svoje SIS v srednjeročnem obdobju 1981—1985 ter oceno razvojnih možnosti za prihodnje srednjeročno obdobje 1986—1990. Na vseh skupščinah so razen tega obravnavali tudi gibanje skupne porabe in delež sredstev za družbene dejavnosti v družbenem proizvodni občine in pregled združenih sredstev SIS družbenih dejavnosti za prvo četrtletje 1985. Potrdili so finančni načrt skupne strokovne službe SIS za leto 1985. Celotni planirani dohodek za te službe bo znašal letos 25.322.000 din, ki ga bodo prispevali s svojimi deleži vse SIS v dogovorjenem odstotku. Na sejah so delegati obravnavali in potrdili tudi poročila in zaključne račune svojih SIS za preteklo leto ter programe in finančne načrte za leto 1985. Vse skupščine so imele na dnevnem redu tudi lastne tekoče zadeve in problematiko po programu dela svojih skupnosti za leto 1985.

Skupna disciplinska komisija je izrekla naslednje ukrepe:

V TO REČICA

Javni opomin

- Darinki Gaberšček
- Antonu Robiču

Prenehanje delovnega razmerja

- Marjanu Terpinu (pogojno za 3 mesece)
- Martinu Pesjaku (pogojno za 6 mesecev)
- Mileni Trojar (pogojno za 3 mesece)
- Francu Kodeku (pogojno za 3 mesece)

V TO PODNART

Javni opomin

- Dušanu Debeljaku
- Romanu Kranjcu
- Aleksandru Šipki
- Rudolfu Erženu

Prenehanje delovnega razmerja

- Janezu Pretnarju

Sklepi samoupravnih organov

Nadalje je DS sprejel še sklep o povrnitvi dodatnih stroškov odvetnika, za zastopanje pred Sodiščem združenega dela dne 16. 4. 1985 v znesku 26.400.— din.

8. Člani DS so bili seznanjeni s programom svečane otvoritve nove kotlovnice na lubje v TO TOMAŽ GODEC, ki bo dne 26. 4. 1985 ob 10. uri.

V zvezi s tem so sprejeli sklep, da se poleg gostov vabi preko oglasnih desk TO tudi vse zaposlene delavce v TO TOMAŽ GODEC in TOZD Gozdarstvo Bohinj, da se udeležijo otvoritve kotlovnice.

9. Za zaposlene v obratu pohišstvo, opažne plošče in mehanske predelave lesa se potrdi en teden kolektivnega dopusta v letu 1985.

Za obrat pohišstvo bo kolektivni dopust od 23. julija do 26. julija 1985, za obrat opažne plošče in mehanske predelave lesa pa bo termin določen naknadno.

Sklep o kolektivnem dopustu se posreduje DSSS, s tem da bodo imeli delavci iz obrata pohišstvo v času kolektivnega dopusta prednost pri razporeditvi v počitniškem domu v Seči ter počitniških prikolicah na morju.

10. DS TO daje soglasje o izvolitvi predlaganih kandidatov za Odbor samoupravne delavske kontrole SIKS občine Radovljica.

11. Potrdil je poročilo o poslovanju okrepčevalnice I — III. 1985. Cena malic za tuje odjemalce se s 1. 5. 1985 poviša iz dosedanjih 150,00 din na 200,00 din.

Cena kosil se s 1. 5. 1985 poviša iz dosedanjih 180,00 din na 300,00 din.

Cena malic za zaposlene in napitkov ostanejo zaenkrat nespremenjene.

12. Potrdil je predlog novega odbora obratne okrepčevalnice TO, v sestavi:

Bijol Franc — predsednik,
Cvetek Lojzka
Zupanc Angelca
Sodja Branko
Sodja Roman

Delavski svet TO Tomaž Godec Boh. Bistrica (8. 5. 1985)

1. Predlog sistemizacije del in nalog, sprememb sistemizacije del in nalog ter sprememb ocenitev del in nalog, ki je bil v javni obravnavi, se uskladen s podanimi pripombami posreduje v obravnavo in sprejem zborom samoupravnih delovnih skupin.

SOPPA se zadalži, da posreduje v obravnavo DS DO predlog ugotovitvenega sklepa zborov samoupravnih delovnih skupin v zvezi s sprejemom sprememb opisov del in nalog ter sprememb ocenitev s predlogom, od kdaj velja nova ocenitev 168 točk za dela in naloge »gasilec«, ob obstoječi zasedbi.

2. Periodični obračun I—III 1985 je potrdil z ugotovitvijo, da je delitev prihodka in dohodka v skladu s samoupravnimi akti in zakonskimi predpisi.

3. Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za vzdrževanje in varstvo ter obnovo regionalnih in lokalnih cest na območju Občinske skupnosti za ceste Radovljica za leto 1985 se sprejme v predlagani obliki, vendar pod pogojem, da bo v letošnjem letu dokončno dograjena cesta Bled—Bohinj na odseku Bohinjska Bela—Soteska ter čimprej ustrezno sanirana lokalna cesta Boh. Bistrica—Jereka (skozi KORITA).

4. Za dne 11. 6. 1985 se razpiše referendum za sprejem:

— sprememb Pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka ter o delitvi sredstev za OD v TO »TOMAŽ GODEC« ter

— sprememb Pravilnika o delovnih razmerjih

V komisijo za izvedbo referenduma se imenujejo:

Bijol Franc — predsednik, Malej Metod — namestnik predsednika, Langus Franc — član, Rozman Marija — namestnik člana, Šorli Andreja — član, Mikelj Anton — namestnik člana.

Predlogi sprememb samoupravnih aktov TO, ki so predmet referenduma se posredujejo v 15-dnevno javno obravnavo.

5. V predlagani obliki se potrdi predlog sprememb Pravilnika o oblikovanju cen proizvodov in storitev.

6. Na podlagi pobude poslovnih organov in oceni stanja tržišča ter začrtane politike cen surovin, repromaterialov, energije in storitev, kot tudi odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka ter glede na planirano stopnjo akumulacije se sprejmejo predlagani ceniki za sledeče proizvode:

— cenik troslojnih opažnih plošč z veljavnostjo od 10. 6. 1985 dalje,

— cenik žaganega lesa z veljavnostjo od 1. 6. 1985 dalje in

— cenik oblog z veljavnostjo od 15. 5. 1985 dalje.

7. Na podlagi obravnave predloga komisija za ocenitev in prodajo nekurantnega materiala se potrdijo nove cene servis plošč in odrezkov:

— cene servis gradbenih plošč se formirajo 50 % od prečne cene plošč domačega trga — nekovanih

— cena odrezkov od gradbenih plošč se poviša na 60.— din/kom

Cena servis plošč in odrezkov veljajo od 10. 6. 1985 dalje.

8. Na podlagi obravnave prošnje Občinske konference ZSMS Radovljica se tov. FUJS Štefanu, zaposlenemu v odd. za investicije in vzdrževanje za udeležbo na MDA Bela Krajina 85 odobri izredno plačani dopust od 14. 7. do 3. 8. 1985.

Delavski svet TO Podnarta (8. 5. 1985)

1. Obravnaval je obračun I—III in ugotovil, da je začasna delitev opravljena v skladu z zakonskimi predpisi, našimi samoupravnimi akti ter sprejetim planom za leto 1985. Obračun I—III je dal v potrditev zboru delovnih ljudi;

2. Sprejel je pravilnik o oblikovanju proizvodov in storitev v predloženi obliki;

3. Sprejel je cenik za žagan les in obloge v predloženi obliki;

4. Sprejel je samoupravni sporazum o združevanju sredstev za vzdrževanje in varstvo ter obnovo regionalnih in lokalnih cest na območju Občinske skupnosti za ceste Radovljica za leto 1985 in za podpisnika imenoval direktorja TO;

5. Obravnaval je predlog sprememb in dopolnitev: — samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD ter razdelitvi sredstev za OD v DO oz. TO

— samoupravnega sporazuma o združitvi TO v DO LIP Bled

— pravilnika o delovnih razmerjih

6. V komisijo za izvedbo referenduma, ki bo 11. 6. 1985, za sprejem zgoraj navedenih sprememb je imenoval Cesar Ladislava, Prevc Ivanko in Perič Danico in za namestnike Langus Branka, Zupan Lidijo in Bole Antona;

7. Obravnaval je poročilo SDK o kontroli inventure ob koncu leta 1984 in poročilo inventurne komisije za obdobje januar—marec 1985, ki je popisala zaloge blaga v skladiščih materiala za vzdrževanje in rezerve, goriv in maziv in potrošni material in sprejel sklep, da so inventurne razlike po posameznih šifrah v mejah dovoljenih manipulacijskih razlik in da priznavamo knjiženje inventurnih manjkov 480, 56 din v breme izrednih odhodkov;

8. Urbanč Pavlo je imenoval za člana SDK TO in zbora združenega dela;

9. Glede na zmanjšanje števila delavcev v žagalnici iz 6 na 5 se spremeni potreben čas za izdelavo m³ žaganega lesa iz dosedanjega TK = 1.5419 na Tk = 1.2849 (ostro žaganje) in pri zimskem normativu od dosedanjega Tk = 1.7136 na Tk = 1.4281.

10. Šolar Stanko je bil zaradi zdravstvenega stanja oz. zmanjšanja delovnih sposobnosti razporejen iz enega opravila na drugo, ki je nižje vrednoteno, zato se mu prizna razlika med obračunsko postavko po njegovi dosedanji razporeditvi in obračunsko postavko za delo, ki ga opravlja;

11. Obravnaval je pritožbo Eržen Rudija zoper sklep disciplinske komisije in jo zavrnil kot neutemeljeno ter enoglasno potrdil sklep disciplinske komisije, to je »javni opomin«.

Priznanja ob Dnevu OF

V znak priznanja za požrtvovalno in dolgoletno delo v družbenopolitičnih organizacijah, društvi in krajevni samoupravi ter za zasluge v prenašanju izročil NOB so v večini krajevnih skupnosti podelili zaslužnim posameznikom in organizacijam krajevna priznanja SZDL in bronaste znake OF. Te so podelili na slovesnostih na proslavah dneva OF.

Na osrednji občinski proslavi v Radovljici pa so za dan OF prejeli priznanje Občinske konference SZDL in srebrni znak OF: Vinko Jerala iz Podnarta, Ivan Lunar z Bleda, Srečko Paul iz Kroppe, Marica Ravnik iz Bohinjske Bistrice, Viktor Ravnik z Bohinjske Bele, Valentin Toman iz Ljubnega, Stanka Zupan iz Bohinjske Bistrice, Ivanka Žmitek iz Stare Fužine, delovna skupnost Lokalne radijske postaje Triglav na Jesenicah in Muzeja talcev v Begunjah. V Ljubljani pa je na osrednji republiški proslavi dneva OF prejel priznanje RK SZDL Slovenije in zlati znak OF prvoborec in zaslužni družbenopolitični delavec Vinko Repe — Triglavski iz Gorij.

Letošnji nagrajenci Zveze sindikatov Slovenije

Na vsakoletnem delavskem prvomajskem taboru na Šobcu pri Lescah so slovesno podelili letošnje srebrne znake Zveze sindikatov Slovenije zaslužnim sindikalnim delavcem in kolektiv Kemične tovarne Podnart. Prejeli so jih: Marija Ahačič iz Sukna Zapuže, Kemal Alibegović iz Verige Lesce, Milan Baloh z Delavske univerze Radovljica, Ignac Blaznik iz ŽITA TOZD Triglav Lesce, Angela Crnkovič iz Verige Lesce, Franc Černigoj iz Psihiatrične bolnišnice Begunje, Zdravko Eržen iz Jelplasta Kamna gorica, Marina Galič iz Plamena Kropa, naš sodelavec Franc Mencinger iz LIP Bled TO Tomaž Godec Bohinj, Jože Fajfar iz Verige Lesce, Franc Podjed iz SDK Kranj, Ana Šolar iz Zavoda Matevža Langusa Kamna gorica in kot smo napisali kolektiv Kemične tovarne Podnart.

Vsem nagrajencem naše iskrene čestitke!

Na proslavi ob otvoritvi kotlovnice so s prisrčnim kulturnim

programom sodelovali učenci osnovne šole iz Boh. Bistrice.

V Domu Joža Ažmana pa so postavili razstavo likovnih in tehničnih del na temo LES — DRAGOCENI DAR NARAVE

Poslovno poročilo 31. 3. 1985

Letošnje prvo četrtletje je slično vsem prvim četrtletjem leta, ko smo že navajeni, da sta delno proizvodnja, predvsem pa prodaja, izpod letnega povprečja. Letošnje leto je izjema v tem, da je zaostanek za letnim povprečjem nekaj večji kot druga leta, saj je npr. v letu 1984 realizacija znašala 90 % letnega povprečja, letos pa samo 82 %. Vzrok za takšno stanje je delno v letošnji hudi zimi, ko je gradbeništvo še bolj zastalo in so bile zimske nabave opažnih plošč in stavbnega pohištva nujno nižje kot sicer, delno pa tudi zaradi splošno slabšega gospodarskega stanja, saj individualna gradnja ni več tako intenzivna pa tudi investicije v gospodarstvu se ne oživljajo.

V letošnjem obračunu je tudi delna vsebinska sprememba v načinu pokrivanja stroškov in obračunu dohodka. Velja namreč novi predpisi, da amortizacijo in obresti od obratnih sredstev v celoti pokrivalo iz poslovnih stroškov, ne pa kot do leta 1984, ko smo pospešno amortizacijo in obresti obračunavali iz dohodka. Je še nekaj drugih sprememb, ki pa niso tako vplivne kot amortizacija in obresti. V obračunu za prvo četrtletje so vse primerjave izvedene na popravljeno delitev za leto 1984, tako, da so posamezne postavke med seboj primerljive.

V obračunu za leto 1985 je tudi še novost, da so podatki razširjeni za novo temeljno organizacijo Filbo. Podatki, ki so primerjani za Filbo, so vzeti za leto 1984 samo za prejšnjo delovno organizacijo Filbo, za leto 1985 pa seveda že združeno s prejšnjo kovinsko delavnico Lip-a. Za TO Filbo moramo že uvodoma poudariti, da so obračun spremljale kar precejšnje težave in da marsikaj še ni ustrezno urejeno. V razmeroma kratkem času opravljena integracija in novosti v poslovanju, so povzročale težave, ki so se v zadnjem času že precej izgladile in lahko računamo, da se bodo v letošnjem letu razmere postopoma povsem uredile.

Celotni prihodek

Celotni prihodek za prvo četrtletje 1985 kaže v razmerju do enakega obdobja 1984 ugodni porast, in sicer za DO 74,3 %, kar pa se največ seveda nanaša na višji cenovni obseg. Za povprečnim porastom zaostajata TO Tomaž Godec in Mojstrana, za planom 1985 pa bolj zaostajata TO Mojstrana in TO Podnart, TO Filbo izkazuje sicer najvišji porast celotnega prihodka, vendar pa rezultat izvira iz obračuna obresti in ne realizacije proizvodnje.

V celotnem prihodu je močno upadel delež izvoza, in sicer za DO od 31,8 % v letu 1984 na 22,6 % v letu 1985. Delež izvoza je najbolj upadel pri TO Tomaž Godec in TO Podnart, povečan pa je pri TO Mojstrana. Razmeroma ugodno je potekal izvoz pri TO Rečica, ki je tudi najbližje do plana za leto 1985.

V prvem četrtletju 1985 je visoko porastel delež drugih dohodkov, ki je imel tudi odločilni vpliv na poslovni rezultat. Za DO kot celoto so drugi dohodki skoraj trikrat večji kot v letu 1984, največji delež je pri TO Tomaž Godec in Filbo. Drugi dohodki se skoraj izključno nanašajo na obračunane pozitivne obresti.

Podatki o doseženem celotnem prihodu so:

	primerjava			
	doseženo		plan 1985	
	31. 3. 1985	1985	1985	1985
		1984	1985	1985
Tomaž Godec	502.354	165,8	89,7	
Rečica	600.768	172,1	88,6	
Mojstrana	90.501	144,6	81,8	
Podnart	81.447	190,0	76,6	
Filbo	80.918	366,9	60,8	
Trgovina	175.456	182,1	62,8	
DSSS	47.210	159,2	74,1	
LIP skupaj	1.578.654	174,3	81,8	

Delež izvoza v celotnem prihodu znaša:

	dosežen izvoz		% izvoza v celot. prih.	
	31. 3. 85		1985	1984
	1985	1985	1985	1984
	1984	plan	1985	1984
Tomaž Godec	176.742	113,6	60,0	35,2
Rečica	146.719	142,8	78,6	24,4
Mojstrana	13.906	640,2	80,1	15,4
Podnart	17.490	83,8	135,1	21,5
Filbo	1.525	—	—	1,9
LIP skupaj	356.382	126,7	69,7	22,6

Neplačana realizacija je vplivala na celotni prihodek posebno pri TO Tomaž Godec in TO Filbo, kjer je močno porasla, in sicer:

	neplačana realizacija	
	(v tisoč din)	
	1. 1. 1985	31. 3. 1985
Tomaž Godec	133.537	182.983
Rečica	74.867	72.246
Mojstrana	3.515	8.264
Podnart	19.417	17.706
Filbo	4.926	14.149
Trgovina	564	4.368
DSSS	—	—
LIP skupaj	236.826	299.716

Razni drugi dohodki so sledeči: (v tisoč din):

	doseženo	1985	
		1984	plan
	31. 3. 85		
Tomaž Godec	87.382	221,3	218,5
Rečica	26.651	189,7	213,2
Mojstrana	4.200	431,7	240,0
Podnart	10.797	2.297,0	1.439,6
Filbo	32.525	—	273,4
Trgovina	928	172,2	—
DSSS	8	4,5	—
LIP skupaj	162.491	291,1	242,9

Porabljena sredstva

Porabljena sredstva so stroški za izdelavne materiale (DIS stroški) in posredni materialni stroški in drugi poslovni stroški (FIS stroški), ki so nastali v obračunskem obdobju in so bili potrebni za prodano proizvodnjo. V zadnjih letih, ko je gibanje cen zelo intenzivno, je najbolj odločilna primerjava in vpliv nabavnih cen za izdelavne materiale v razmerju do gibanja prodajnih cen naših izdelkov in storitev. V zadnjih letih je še vedno opazen vpliv večjega povečanja nabavnih cen od naših prodajnih cen, kar seveda negativno vpliva na naš dohodek. Tudi v prvem četrtletju 1985 v primerjavi s prvim četrtletjem 1984 je ugotovljen večji porast nabavnih cen od porasta prodajnih cen, sicer samo za 1 %, pa vendar to znaša skoraj milijardo starih din.

Tudi fiksni stroški so pod močnim vplivom povečanja cen. Tako so v vseh TO v primerjavi z letom 1984, močno povečani stroški za električno energijo, goriva in materiale za vzdrževanje. Ti stroški so se več kot podvojili, delno verjetno tudi zaradi nekaj hujše zime kot preteklo leto, največ pa le zaradi povečanja cen. Stroški so se gibali:

	(v tisoč din)					
	električna energija		goriva		vzdržev. mat.	
	znesek	1985	znesek	1985	znesek	1983
	1984	1984	1984	1984	1984	
Tomaž Godec	22.656	204	5.678	120	7.740	163
Rečica	18.224	202	4.795	300	5.748	110
Mojstrana	4.670	262	73	224	865	173
Podnart	3.557	375	720	160	1.628	113
Filbo	574	—	764	—	1.393	—
Trgovina	287	207	73	400	—	—
DSSS	463	209	1.028	150	—	—

Tudi obresti od obratnih sredstev so se nadpovprečno povečale zaradi močnega povečanja obrestnih stopenj. Zaradi ugodnejše likvidnosti naša DO sicer nima večjih potreb po obratnih sredstvih in koristimo izključno samo izvozne kredite, kjer so obresti sicer nižje, toda pri povprečno 40 % obrestni meri je strošek za obresti že precejšen.

Dohodek

Dohodek je razlika, ki jo dobimo, ko iz celotnega prihodka pokrijemo porabljena sredstva. Ker je dohodek razlika, ki jo ustvarimo z doseženo prodajno ceno našega izdelka ali storitve po pokritju potrebnih stroškov za izdelavo teh izdelkov, dohodku pravimo tudi novoustvarjena vrednost. Dohodek je zato najosnovnejše merilo uspešnosti poslovanja, saj je od njegove višine odvisno pokrivanje za širše družbene potrebe (kot so šolstvo, zdravstvo itd.), za osebne dohodke in skupno porabo delavcev v TO in za razvoj TO. Uspešnost poslovanja zato najbolj merimo, če primerjamo doseženi dohodek z dosežkom drugih. Za primerjanje z drugimi pa je problem, ker ob času, ko zaključujemo naše podatke, še nimamo podatkov za druge in tako lahko primerjavo izvršimo šele naknadno.

Če upoštevamo večletne podatke o drugih, lahko tudi z gotovostjo ugotovimo vrednost našega tekočega rezultata. Tako so nam na primer znani podatki o drugih po tromesečnih obračunih preteklega leta in preteklih let, iz katerih ugotavljamo, da naša DO dosega že nekaj let nadpovprečni rezultat in da je zato tudi rezultat prvega četrtletja v približno enakem razmerju. Podatki o dohodku na zaposlenega v primerjavi z drugimi po zaključnih računih zadnjih treh let so naslednji:

leta	LIP Bled	lesna industr. SOZD GLG	lesna industr. Slovenije	gospodarstvo Slovenije
1982	558.568	594.288	466.619	526.634
1983	867.161	725.857	660.613	750.264
1984	1.327.195	1.134.219	1.105.065	1.222.313

Doseženi dohodek 31. 3. 1985 v primerjavi z letom 1984 in planom za leto 1985 je:

	doseženo		
	1985		1985
	31. 3. 1985	1984	plan 1985
Tomaž Godec	138.051	167,3	82,5
Rečica	105.134	201,3	69,7
Mojstrana	22.661	168,5	74,9
Podnart	21.523	170,7	76,6
Filbo	32.684	374,5	71,0
Trgovina	9.142	192,1	72,8
DSSS	29.276	178,3	82,5
LIP skupaj	358.471	188,0	76,2

V razmerju do leta 1984 je pri vseh TO dohodek visoko presežen, po planu pa je še večji zaostanek. Zaradi boljše primerjave medsebojne uspešnosti pa še podatek o dohodku na zaposlenega:

	doseženo		1985
	31. 3. 1984	31. 3. 1984	1984
Tomaž Godec	327.135	179.815	181,9
Rečica	328.544	165.244	198,8
Mojstrana	276.354	179.280	154,1
Podnart	290.851	168.120	173,0
Filbo	294.450	132.242	222,6
Trgovina	365.680	198.292	184,4
DSSS	289.861	186.614	155,3
LIP skupaj	315.833	172.907	182,7

Ker so se v letu 1985 spremenili predpisi o amortizaciji in nekaterih drugih stroških, ki so prej bili pokriti iz dohodka, sedaj pa že pred dohodkom, je za leto 1984, ko so veljali še prejšnji predpisi, preračunano za primerjavo na sedanje predpise, tako da je primerjava realna.

Obveznosti iz dohodka

Obveznosti iz dohodka so v razmerju do prvega četrtletja 1984 v letu 1985 porasle za 2 %. Tako so v letu 1984 znašale 23,4 % od dohodka, v letu 1985 pa 25,4 %. Posamezne obveznosti so se različno gibale, pri vseh TO pa je povečana obveznost za zdravstvo, invalidskopokojn. zavarovanje in pri TO, ki nabavljajo hlovodino tudi prispevek za biološko amortizacijo in gradnjo gozdnih cest. V prvem četrtletju je GG dobavil že skoraj 40 % celoletne količine hlovodine, kar pomeni za prvo četrtletje 60 % iznad plana in je zato tudi obračunana obveznost za gozdne ceste toliko višja.

Stroški delovne skupnosti, ki so v letu 1984 pri TO pomenili 9,8 % dohodka, so v letu 1985 za 0,2 % nižji in sicer 9,6 % od dohodka.

Obveznosti iz dohodka v razmerju do dohodka so v letu 1985 v razmerju do leta 1984 znašale (Podatki za leto 1984 so zaradi primerljivosti preračunani na predpise, ki veljajo v letu 1985):

	% obveznosti iz dohodka		
	1985		1984
	1985	1984	1984
Tomaž Godec	38,6	34,3	112,5
Rečica	37,6	40,6	92,6
Mojstrana	36,0	27,9	129,0
Podnart	36,1	28,6	126,2
Filbo	26,6	23,9	111,3
Trgovina	30,9	35,0	88,3
DSSS	17,7	16,3	108,6
LIP skupaj	35,0	33,2	106,6

Čisti dohodek

Ostanek dohodka po pokritju obveznosti iz dohodka je čisti dohodek. Čisti dohodek je namenjen za osebne dohodke in skupno porabo ter za akumulacijo, to je za poslovni in rezervni sklad.

Največji del čistega dohodka je namenjen za osebne dohodke in skupno porabo in to 87,6 %, preostali del, to je 12,4 % pa za akumulacijo, oziroma 5,7 % za rezervni sklad, 6,7 % pa za poslovni sklad. Po planu za leto 1985 so osebni dohodki doseženi 78,6 %, akumulacija pa 32,3 %. Osebni dohodki so se gibali v skladu s sprejeto dinamiko po letnem planu in v skladu s pravilnikom o delitvi čistega dohodka na osebne dohodke in skupno porabo.

Doseženi čisti dohodek znaša:

	doseženi čisti dohodek	1985	
		1984	plan 1985
Tomaž Godec	84.728	156,4	73,7
Rečica	65.637	211,5	58,7
Mojstrana	14.501	149,6	66,6
Podnart	13.761	153,0	68,8
Filbo	23.974	360,8	69,0
Trgovina	6.314	204,2	66,5
DSSS	24.106	175,3	80,7
LIP skupaj	172.417	169,9	78,6

Razmerje delitve čistega dohodka na osebne dohodke s skupno porabo in akumulacijo je naslednje:

	% čistega dohodka za:			
	osebne dohodke in skupno porabo		akumulacijo	
	1985	1984	1985	1984
Tomaž Godec	86,8	91,3	13,2	8,7
Rečica	83,3	90,9	16,7	9,1
Mojstrana	88,5	82,4	11,5	17,6
Podnart	87,1	88,3	12,9	11,7
Filbo	90,8	94,8	9,2	5,2
Trgovina	82,1	91,7	17,9	8,3
DSSS	100,0	100,0	—	—
LIP skupaj	87,6	90,7	12,4	9,3

Referendum

Delavski svet DO je na zadnji seji, 9. 5. 1985 razpisal referendum za sprejem sprememb oz. dopolnitev tistih samoupravnih splošnih aktov, ki se sprejemajo na referendumu in jih posredoval v javno obravnavo. Glede na to, da so bili nekateri akti že večkrat popravljeni oz. spremenjeni in glede na nove predloge sprememb, ki jih v nadaljevanju posredujemo, je bilo nujno treba sprejeti sklep o uskladitvi teh aktov in nato izdelati njihov čisto stopis.

Spremeniti oz. dopolniti bo potrebno naslednje samoupravne splošne akte:

- samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in razdelitvi sredstev za OD
- samoupravni sporazum o združitvi TO v DO LIP Bled
- statut delovne organizacije LIP Bled

Spremeniti oz. dopolniti pa bo potrebno tudi nekatere samoupravne splošne akte temeljnih organizacij, in sicer:

- pravilnik o osnovah in merilih za razporejanje ČD ter delitvi sredstev za OD v TO oz. DSSS
- statut DSSS

V javno obravnavo je DS posredoval tudi spremembe in dopolnitve pravilnika o delovnih razmerjih, ki pa jih bomo sprejemali na zborih delavcev.

Spremembe in dopolnitve samoupravnih splošnih aktov temeljnih organizacij so posredovali v javno obravnavo delavski sveti TO oz. DSSS, ki so za sprejem le-teh tudi razpisali referendum za isti datum, to je 11. 6. 1985.

Predlogi sprememb oz. dopolnitev samoupravnih aktov so naslednji:

Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in razdelitvi sredstev za OD v DO LIP

- 44. člen se spremeni in pravilno glasi:

Delavci TO in DSSS bodo naloge in opravila oblikovali v katalogu delovnih nalog in opravil tako, da bo za vsako delovno nalogo mogoče ugotoviti zahtevno strokovno usposobljenost in delovno zmožnost delavca in opis vsebine delovne naloge, delovnih pogojev, odgovornost in drugih sestavin, ki so pomembna za vrednotenje zahtevnosti dela.

Predlog kataloga za neposredna dela pripravi tehnološka priprava dela in ga posreduje DS TO.

Predlog kataloga za posredna dela pripravi sektor za organizacijo poslovanja, plan in analize in ga prav tako posreduje DS TO oz. DS DSSS, za katero je katalog izdelan, razen kadar gre za novo delitev dela med TO in DSSS. V tem primeru sektor posreduje predlog odboru za organizacijo, kadre in stanovanja, le-ta pa ga posreduje DS DO.

Pristojni DS predlog opisov (kateremu morajo biti priložene ocene) obravnava, ga v javno obravnavo, oblikuje na podlagi predloga tehnološke priprave oz. SOPPA dokončni predlog in ga posreduje v sprejem samoupravnim delovnim skupinam, da ga dokončno sprejmejo na svojih zborih (za svojo organizacijsko enoto, t.j. TO oz. DSSS).

Enak postopek velja tudi za dopolnitve oz. spremembe kataloga del in nalog. Na prvi seji po sprejemu na zborih mora pristojni DS sprejeti ugotovitveni sklep glede sprejetja in veljavnosti določila samoupravnega splošnega akta.

- 49. člen se spremeni in pravilno glasi:

Rezultate vrednotenja zahtevnosti dela izdelata komisija za VZD, ki jo imenuje DS DO. Komisija za VZD posreduje v javno obravnavo predlog ocen del in nalog (kateremu so priloženi opisi del in nalog). Po končani javni obravnavi posreduje komisija usklajen predlog DS DO, le-ta pa ga da samoupravnim delovnim skupinam organizacijske enote, na katero se nanaša, v sprejem na zborih.

Na prvi seji po sprejemu na zborih mora DS DO sprejeti ugotovitveni sklep glede sprejetja in veljavnosti določila sam. spl. akta.

- za 78. členom se doda 78. a člen:

Delavcem, razporejenim na dela in naloge »montaža strojev in transportnih naprav«, ki jih le-ti opravljajo na prostem in v zimskem času, pripada »dodatek za zimsko montažo«. Dodatek pripada delavcem za tiste mesece, v katerih povprečna mesečna temperatura ne preseže +3°C.

Višino dodatka določi DS DO.

- 78. b člen:

Delavcem, ki opravljajo dela in naloge pri montaži strojev in transportnih naprav na terenu izven delovne organizacije in so izpostavljeni pogojem dela, ki niso zajeti v obsegu in pogojih normalnega izvrševanja delovnih nalog, pripada za čas opravljanja teh nalog »dodatek za montažo na terenu izven DO«.

Višino dodatka določi DS DO.

- 110. člen se dopolni tako, da se zadnji odstavek spremeni in glasi:

Regres za letni dopust gre tudi:

● upokojenecem, ki so se upokojili v tekočem letu, vendar pred izplačilom regresa

● delavcem, ki so odšli na odslužitev kadrovskega roka v tekočem letu, pred izplačilom regresa

● vsem delavcem, ki delajo skrajšan del. čas v sorazmerju s časom, za katerega so zaposleni.

- 111. člen se spremeni in se glasi:

Delavcu pripada ob delovnem jubileju nagrada. Kriteriji za dodelitev le-te so določeni v pravilnikih o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka ter delitvi sredstev za OD.

- za 112. členom se doda 112. a člen, ki se glasi:

DS DO lahko dodeli socialne ali druge pomoči svojim delavcem in upokojenecem ali drugih. Sklep o višini in kriterije za dodelitev pomoči sprejme DS DO na predlog odbora za splošne zadeve, družbeni standard in obveščanje.

Pravilnik o osnovah in merilih za razporejanje ČD ter delitvi sredstev za OD

- za 67. členom pravilnika v TO T. G., Rečica, Mojstrana, Podnart, Filbo

za 59. členom pravilnika TO Trgovina

za 44. členom pravilnika DSSS

se dodata dva nova člena, in sicer:

člen

Delavcem, razporejenim na dela in naloge »montaža strojev in transportnih naprav«, ki jih le-ti opravljajo na prostem in v zimskem času, pripada »dodatek za zimsko montažo«. Dodatek pripada delavcem za tiste mesece, v katerih povprečna mesečna temperatura ne preseže +3°C.

Višino dodatka določi DS DO.

člen

Delavcem, ki opravljajo dela in naloge pri montaži strojev in transportnih naprav na terenu izven delovne organizacije in so izpostavljeni pogojem dela, ki niso zajeti v obsegu in pogojih normalnega izvrševanja delovnih nalog, pripada za čas opravljanja teh nalog »dodatek za montažo na terenu izven DO«.

Višino dodatka določi DS DO.

— 75. člen pravilnika v TO Tomaž Godec, TO Rečica, TO Mojstrana, TO Podnart, TO Filbo

67. člen pravilnika TO Trgovina

52. člen pravilnika DSSS

se spremeni in pravilno glasi:

Osnova za nadomestilo osebnega dohodka je povprečni čisti mesečni osebni dohodek, ki ga je delavec prejel za polni delovni čas v preteklem koledarskem letu, korigiran z indeksom rasti OD v tekočem letu do januarskega povprečja.

- 88. člen pravilnika v TO T. G., Rečica, Mojstrana, Podnart, Filbo

80. člen pravilnika v TO Trgovina

64. člen pravilnika v DSSS

prvi odstavek se pravilno glasi:

Delavcu, kateremu se osebni dohodek obračunava po času in delavcu, ki dela v skupinski normi, se po delovni nalogi pripadajoča obračunska postavka lahko zniža za do 10 %, če se za delo šele priučuje ali če njegova strokovnost ali praksa nista zadostni, vendar ne več kot 6—9 mesecev.

- 104. člen pravilnika v TO T. G., Rečica, Mojstrana, Podnart, Filbo

97. člen pravilnika v TO Trgovina

81. člen pravilnika v DSSS

se dopolni z odstavkom, ki se glasi:

Delavcu pripada jubilejna nagrada:

1. če v tekočem letu izpolni pogoj 10, 20 oz. 30 let skupne delovne dobe
2. če je v mesecu, ko se nagrade delijo, v rednem delovnem razmerju v delovni organizaciji

3. jubilejna nagrada pripada tudi delavcu, ki bi v tekočem letu dosegel enega izmed delovnih jubilejev, pa se je v tem letu upokojil.

- 54. člen pravilnika TO T. G., Rečica, Mojstrana, Podnart, Filbo

47. člen pravilnika TO Trgovina

se pravilno glasi:

»Poleg meril, navedenih v predhodnem členu uporabljamo še merilo delitve ČD na del za OD po 23. členu SaS o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in razdelitvi sredstev za OD. Obračun po tem členu se ugotavlja mesečno, in sicer za tekoči mesec.

Merilo delitve ČD na del za OD po 23. členu SaS se ugotavlja v odstotku in se obračuna na osnovi povprečne izplačane tromesečne urne postavke delavca za redno delo, računano pred obračunskim mesecem. Nanaša se na vse plačane ure razen bolovanja in refundacije.

- 32. člen pravilnika v DSSS — zadnji odstavek se pravilno glasi:

Delež čistega dohodka za osebne dohodke se poveča za razmerje izvoza v celotni prodaji in to tako, da se za vsak odstotek izvoza v DO poveča znesek za OD za 0,1 % odstotne točke. Obračun po tem merilu se ugotavlja mesečno, in sicer za tekoči mesec.

Merilo delitve ČD na del za OD po 23. členu SaS se ugotavlja v odstotku in se obračuna na osnovi povprečne izplačane tromesečne urne postavke delavca za redno delo, računano pred obračunskim mesecem. Nanaša se na vse plačane ure razen bolovanja in refundacije.

Samoupravni sporazum o združitvi TO v DO LIP Bled

- 127. člen se pravilno glasi:

Delavci, ki imajo posebna pooblastila in odgovornosti, ki so skupnega pomena za TO v pravnem prometu z drugimi, so:

1. vodja finančnega sektorja
2. vodja prodajnega sektorja in zunanjetrgovinskih poslov
3. vodja projektivno razvojnega biroja
4. vodja splošnega sektorja
5. vodja sektorja za AOP
6. vodja sektorja za organizacijo poslovanja, plan in analize
7. vodja nabavnega sektorja
8. vodja sektorja za prodajo in projektivo.

- 128. člen se dopolni:

Vodja sektorja za projektivo in prodajo

je pooblaščen za sklepanje kupoprodajnih pogodb za stroje in naprave za obdelavo lesa, razen dolgoročnih pogodb ter podpisuje vse druge zadeve s področja SPP.

Statut delovne organizacije LIP Bled

- 13. člen se dopolni s točko 8. sektor za prodajo in projektivo

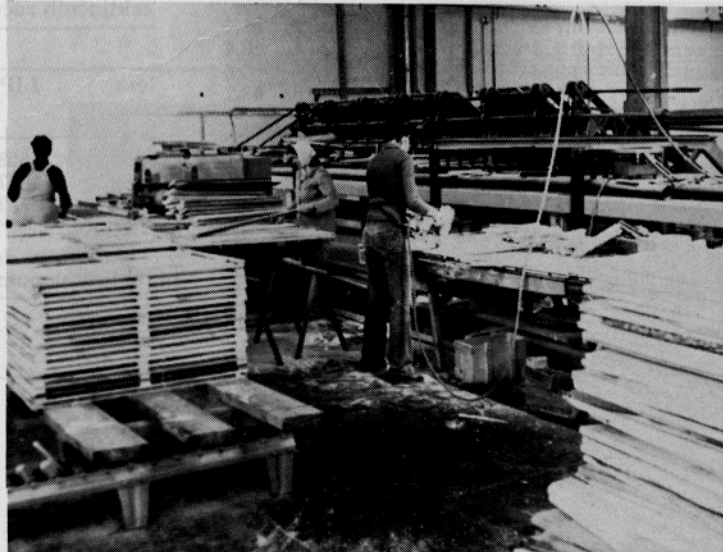
- 68. člen, doda se 9. točka, in sicer:

9. sektor za prodajo in projektivo
- izdelava projektov za stroje in naprave
  - razvoj in projektiranje postopkov proizvodnje teh strojev in naprav
  - prodaja strojev in naprav z namenom doseganja najboljših finančnih rezultatov
  - reševanje reklamacij
  - oblikovanje prodajnih cen
  - iskanje, predlaganje in uvajanje novih proizvodnih procesov na področju zasnov, oblikovanja in konstituiranja novih ter izpopolnjevanja obstoječih strojev in naprav
  - spremljanje dogajanj v svetu na področju strojev in naprav
  - napovedovanje gibanj prodaje
  - sodelovanje z zunanjimi institucijami na področju razvoja strojev in naprav

Statut DSSS

- 8. člen

doda se 8. točka: sektor za prodajo in projektivo

Sestavljanje elementov za zaboje v TO Podnart

Analiza bolniške odsotnosti

Za obdobje januar — marec ugotovljamo v naši delovni organizaciji porast bolniške odsotnosti za 0,26 % v primerjavi z letom 1984 v obdobju I — III. V čem je vzrok za takšen porast?

Obdobje I—III je že v analizah za leta 1982, 1983 in 1984 najbolj kritično obdobje za opazovanje bolniške odsotnosti. To so zimski meseci, za katere je značilno tako povečanje poškodb kakor tudi virusnih obolenj, kot so gripa, angina in druga obolenja dihalnih poti in ustne votline. Zato je za te mesece značilen predvsem porast bolniške odsotnosti do 30 dni, kajti večina obolenj se giblje od 5 — 14 dni. V večjih TOZD se je procent bolniške odsotnosti povečal le za malenkost, bolj zaskrbljujoče je povečanje bolniške odsotnosti v TOZD Podnart in TOZD Mojstrana, kajti odsotnost par ljudi pomeni visok odstotek, obenem pa zelo bremeni normalno proizvodnjo. Vsekakor bo za znižanje odstotka v teh mesecih potrebno narediti odločnejše poteze predvsem pri zdravstvenem

varstvu zaposlenih ljudi. To pomeni načrtnije delo zdravstvene službe, kakor so preventivni pregledi (kar se že izvaja od 1. aprila dalje), preventivno cepljenje proti gripi, hkrati pa več skrbi posvetiti tudi športni rekreaciji zaposlenih delavcev. Znanstvene raziskave namreč potrjujejo, da športna rekreacija zagotavlja večjo odpornost človeka proti boleznim, manj bolniških izostankov in večjo delovno sposobnost. Po devet let trajajoči raziskavi v mestu Gävle (Švedska) so v neki delovni organizaciji ugotovili, da so rekreativci izostali z dela skupno 4673 dni, prav toliko delavcev kontrolne skupine, ki so živele brez rekreacije pa skoraj trikrat več ali natančno 13.473 dni. Razlika je očitna tudi v času okrevanja po bolezni: okrevanje nešportno živečih delavcev je bilo 2,7 krat daljše. Naslednji primer: po podatkih iz NDR porabijo privrženci športne rekreacije polovico manj raznovrstnih zdravil od ljudskega povprečja.

Še bolj nazorni so ti rezultati v ZDA. Zavarovalnice

vrčajo milijonske premije, ker je manj bolnih in imajo zdravniki manj dela. Dva primera, povzeta iz Cooperjeve knjige »Aerobni program zdravja za popolno zdravje«. Tvrdki Bonne Bell Cosmetics je vrnila zavarovalna družba 43.000 dolarjev, tvrdki Forney Engineering v Dallasu pa 92.000 dolarjev. Ko so pri firmi New York Telephone uvedli programe za preprečevanje srčnih bolezni, pravilno prehrano, programirano rekreacijo in podobno, so prihranili v enem letu 2 milijona in 958.000 dolarjev.

To je samo nekaj primerov, kako so se problema bolezenskih izostankov lotili v drugih državah. Prav bi bilo, da se tega začnemo zavedati tudi pri nas in začnemo kontinuirano vpeljovati športno rekreacijo med zaposlene, predvsem pa, da jih navdušimo za takšen način rekreacije, ki ne bo imela zgolj tekmovalnega značaja, ampak mora ljudem zlestiti pod kožo oziroma jim mora postati vsakdanja potreba in način življenja.

Rakuš

Analiza bolniške odsotnosti za prvo četrtletje 1985 in primerjava z istim obdobjem lanskega leta

TOZD		Tomaz Godec	Rečica	Mojstrana	Podnart	Trgovina	DSSS	FILBO	LIP	LIP kumulativ.	
do 30 dni	jan.	1985	3.05	4.4	6.43	5.34	4.15	0.65	1.67	3.49	3.49
		1984	3.49	3.37	3.03	7.61	2.48	1.31	2.83	3.51	3.51
	feb.	1985	4.41	4.39	8.76	3.01	—	1.14	3.05	3.97	3.72
		1984	5.33	7.41	4.21	6.33	2.06	1.96	4.68	5.60	4.55
	mar.	1985	4.29	6.40	6.95	4.94	1.69	3.69	1.96	4.78	4.06
		1984	5.45	5.47	4.51	5.05	1.25	3.17	7.48	5.08	4.73
nad 30 dni	jan.	1985	2.57	1.77	3.81	5.97	2.36	0.08	3.15	2.48	2.48
		1984	2.37	1.44	4.30	2.97	—	—	2.43	2.01	2.01
	feb.	1985	2.83	2.15	4.13	5.57	0.88	—	2.08	2.53	2.51
		1984	2.81	1.56	1.99	3.56	—	1.16	1.51	2.33	2.17
	mar.	1985	3.25	1.77	3.65	5.72	—	0.41	2.97	2.68	2.56
		1984	3.11	1.67	2.50	2.56	—	1.63	1.50	2.40	2.28
NESREČE	jan.	1985	0.46	0.51	0.37	0.22	—	—	0.51	0.41	0.41
		1984	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	feb.	1985	1.26	0.86	0.59	2.60	—	—	1.27	1.04	0.71
		1984	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	mar.	1985	1.19	0.60	0.11	1.58	0.36	—	0.76	0.81	0.74
		1984	—	—	—	—	—	—	—	—	—
SKUPAJ	jan.	1985	6.08	6.72	10.61	11.43	6.51	0.57	5.33	6.38	6.38
		1984	5.86	4.81	7.33	10.58	2.48	1.31	5.26	5.52	5.52
	feb.	1985	8.20	7.39	13.48	11.18	0.88	1.14	6.40	7.55	6.93
		1984	8.14	8.97	6.20	9.89	2.06	3.12	6.19	7.93	6.72
	mar.	1985	8.73	8.77	10.71	12.24	2.05	4.10	5.69	8.27	7.36
		1984	8.56	7.14	7.01	7.61	1.25	4.80	8.98	7.48	7.10
bolniška odsotnost	feb.	1985	8.20	7.39	13.48	11.18	0.88	1.14	6.40	7.55	6.93
		1984	8.14	8.97	6.20	9.89	2.06	3.12	6.19	7.93	6.72
	mar.	1985	8.73	8.77	10.71	12.24	2.05	4.10	5.69	8.27	7.36
		1984	8.56	7.14	7.01	7.61	1.25	4.80	8.98	7.48	7.10

POVIŠALI SMO HONORARJE

Vsem dopisnikom sporočamo, da je delavski svet DO na svojem zasedanju, 9. 5. 1985 sprejel predlog uredniškega odbora za zvišanje honorarjev za dopisovanje v Glasilo.

Cenik velja od 9. 5. 1985 dalje.

A. Honorarji za pisne prispevke:

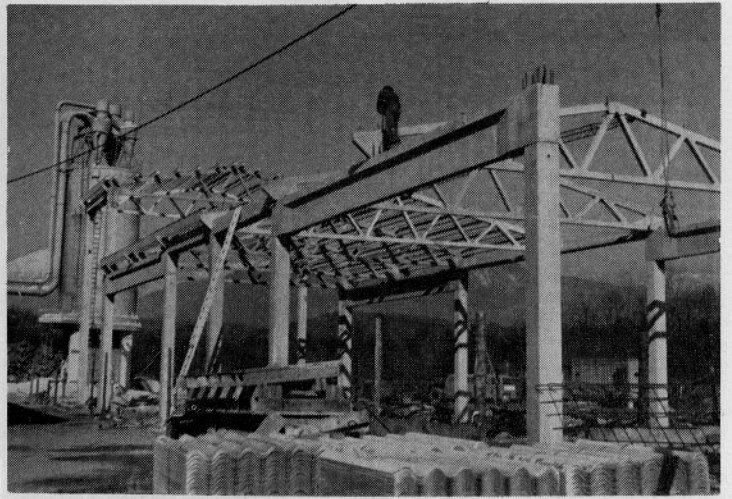
- prispevki, ki zahtevajo veliko zbiranja in samostojnega obdelovanja gradiva: izvirni uvodni članki, izvirne reportaže in literarni sestavki, analize o poslovanju posameznih dejavnosti v DO in razprave (vrstica) 4,50 din
- samostojni prispevki oz. komentarji o delu samoupravnih organov in družbenih organizacij, članki o problemih življenja in dela v kolektivu ali občini, prevodi zahtevnejših strokovnih tekstov ipd. (vrstica) 3,00 din
- prispevki, ki ne zahtevajo večjega angažiranja avtorja, kot: izvlečki iz zapisnikov, prevodi preprostejših tekstov, dodatna obdelava podatkov, ki so jih posamezniki že po službeni dolžnosti morali predložiti samoupravnim organom ipd. (vrstica) 1,50 din
- zanimiv kratek prispevek do 10 vrstic 26,00 din
- šala s poljubno tematiko nad 10 vrstic 30,00 din
- krajša šala s poljubno tematiko 20,00 din

B. Honorarji za slikovno gradivo

- originalne fotografije 150,00—200,00 din
- prosta karikatura ali risana šala se ocenjuje po izvirnosti in obsežnosti (o kvaliteti in izvirnosti določa uredniški odbor) 300,00—500,00 din
- shema stroja ali strojne naprave 100,00 din
- shema dela stroja ali strojne naprave 80,00 din
- samostojno pripravljene grafikoni in diagrami 150,00—300,00 din
- križanke do 20 gesel 240,00 din
- križanke do 70 gesel 360,00 din
- križanke do 90 gesel 600,00 din
- križanke nad 90 gesel 1.200,00 din

C. Ne honorirajo pa se prispevki

razni ponatisi iz ostalih sredstev obveščanja, ponatis risanih šal in podobnega iz ostalih sredstev obveščanja, osmrtnice, poizvedovanja, zahvale, preklici, oglasi, ipd. Uredništvo si pridržuje pravico, da vse prispevke, ki zaradi svoje oblike ali vsebine niso zajeti v zgornjem ceniku, oceni po lastni presoji in določi višino honorarja.

Gradnja kotlovnice in sušilnice v TO Podnart

Konec jeseni lanskega leta je gradbeno podjetje Gradis pričelo z gradnjo nove kotlovnice in sušilnice v Podnartu. Že takoj na začetku je bilo potrebno opraviti nekatera dodatna dela: prestavitve obstoječe kanalizacije, utrjevanje terena ipd. Zaradi tega so se tudi nadaljnja dela nekoliko zavlekla. Glavno oviro pri gradnji pa je predstavljalo vreme, predvsem izredno nizke temperature v začetku leta. Pozneje, ko se je vreme normaliziralo pa so dela hitro stekla. Gradbena dela so danes v grobem zaključena. Sedaj pride na vr-

sto montaža instalacij in opreme, ki jo je nekaj že na mestu (kotel EMO), kmalu pa pričakujemo še opremo za sušilnice, ki jo bo dobavil ribniški Riko. Izvajalec električnih in toplovodnih instalacij pa bo IMP iz Ljubljane.

Pričakujemo, da v nadaljevanju investicijskih del ne bi smelo priti do večjih težav in zamud in da bomo prostore naše TO že to zimo ogrevali z lastno energijo in obenem tudi pričeli s sušenjem lesa, kot je bilo predvideno v investicijskem programu.

Jure Ravnik

LIP, lesna industrija Bled

RAZPISUJE

za šolsko leto 1985/86 naslednje štipendije:

za TO Tomaz Godec Boh. Bistrica

- obdelovalec lesa 1
- lesar širokega profila 4
- vzdrževalec strojev 1
- lesarski tehnik 1

za TO Rečica

- obdelovalec lesa 1
- lesar širokega profila 4
- vzdrževalec strojev 1
- lesarski tehnik 1

za TO Mojstrana

- obdelovalec lesa 1
- lesar širokega profila 2
- lesarski tehnik 1

za TO Podnart

- obdelovalec lesa 1
- lesar širokega profila 1
- vzdrževalec strojev 2
- lesarski tehnik 2

za TO Filbo Boh. Bistrica

- oblikovalec kovin 5

za DSSS

- dipl. inž. strojništva 2

Prijave na obrazcu 8,40 DZS in zaključno spričevalo sprejema splošni sektor LIP Bled do 30. 6. 1985.

Spomeniki

Zgraditi eden dal si je tovarno, drugemu je postavljen drag objekt, tretji slavnostno je odprl kar kavarno, četrtemu bil napor edini — je napisani dekret.

Na ramena smo si naložili, bremena težka — naših dni, z besedo lepo — so nas podkupili, posledicam naj bomo krivi vsi.

Ali bomo tudi v bodoče, naj prav bo — ali pa narobe, gradili, kar kdo že hoče, in naprtili vsem — napake grobe.

Že vrsto let smo prvomajske praznike preživeli doma, a letos je bilo drugače. V domu, čigar lastnik je podjetje LIP Bled, kjer dela moja mati, smo najeli majhno sobico in kuhinjo.

V Sečo smo se odpeljali v sredo, spotoma pa smo se ustavili še v Ankaranu in v

Portorožu, kjer smo si ogledali Marino in razstavo rož. Tu si je sestra Tina kupila dva majhna, a zelo lepa kaktusa. Ko smo prispeli v dom, so nas tam že čakali teta in stric ter sestrična Silva. Najprej smo si ogledali sobo in kuhinjo. Ko sem odšla nazaj iz kuhinje v sobo, sem obsta-

la pred nekimi vrati. Zdelo se mi je, da vodijo v kuhinjo in nisem si mogla razložiti, zakaj dvoje vrat iz sobe v kuhinjo. Premagala me je radovednost in odprla sem vrata. Ostrmela sem: kopalnica!

Pozneje smo zunaj zakurili ogenj in si spekli meso za večerjo. Po večerji pa smo kar hitro ušle v sobo in po stopničkih na mojo in Tinino posteljo, kjer smo bile na varnem pred kakšno zamisljivo pomivanju in brisanju posode. Brale smo Zabavnike, starejši pa so igrali karte — tarok in to ne prav tiho.

Branja smo se kmalu naveličale in odšle spat. Vendar pa s sestro nisva mogli zaspiti, ker sva si pripovedovali šale.

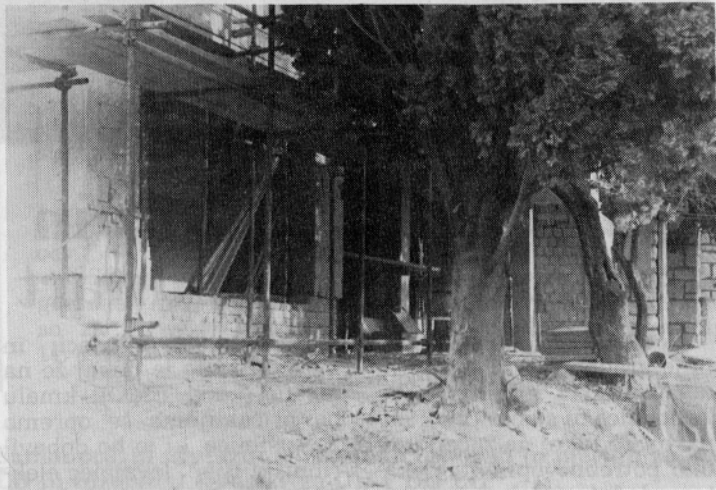
Naslednjega dne smo odšli v Umag in Novigrad, kjer smo si ogledali marine. Po-

poldne smo obiskali rastlinjak kaktusov, tam je sestra kupila dva kaktusa. Zvečer smo zopet pekli meso. Tokrat pa nismo pravi čas odšle v sobo in se skrile, zato smo morale pomiti in pobrisati posodo. Po končanem delu smo odšle v sobo in kaj kmalu tudi spat. Za nami so prišli tudi starši, tako smo se še malo pogovarjali.

Naslednji dan smo vstali šele okoli 9.00 zjutraj. Po zajtrku sta oče in stric odšla v Izolo, me: jaz, Tina in Silva pa smo odšle v rastlinjak, kjer smo si po dolgem in kritičnem pregledu razstavljenih kaktusov izbrale sedem najlepših in jih tudi kupile. Na poti proti domu bi jih zaradi razigranosti kmalu izgubile iz lončkov. Vendar se je vse srečno izteklo. Izteklo pa se je tudi čas našega biva-

nja v domu in popoldne smo se na žalost vsi morali vrniti proti Gorenjski, mrzli — dopoldne je snežilo. V Seči pa je bilo tako toplo. Na poti domov smo se ustavili v Piranu, kjer smo si ogledali marino in akvarij. Bilo je toplo in sestro si nisva mogli kaj, da ne bi namočili noge v morski vodi. Hodili sva po plaži v hladni vodi. Toda vsem se nam je mudilo. Morje nam je izginilo spred očmi in že smo se pogovarjali o tem, kam bi odšli za prvomajske praznike naslednjega leta. Lepo bi bilo, da bi praznike preživeli v počitniškem domu v Seči. Naslednje leto bo gotovo tudi okolička bolj urejena, kar bo za vse bolj domače.

**Praprotnik Katja
7. r. OŠ Radovljica**

Počitniški dom v prvomajskih dneh

Seminar za arhivske delavce

Od 10. do 12. aprila letos je v Radencih potekalo VII. posvetovanje o strokovnih in tehničnih vprašanjih v arhivih v SR Sloveniji, kakor tudi v vseh republikah po Jugoslaviji. Zbrali so se udeleženci iz raznih delovnih organizacij ter ustanov, bilo nas je okoli 180 po številu.

Že sedmič je organizacijo prevzel Center za strokovna in tehnična vprašanja v arhivih s sedežem v Pokrajinskem arhivu v Mariboru. To je dopolnilno-izobraževalni seminar za delavce, ki delajo z dokumentarnim gradivom za arhivarje.

Na podlagi delovnega programa Arhivskega društva Slovenije in Zveze arhivskih delavcev Jugoslavije je potekalo v smislu problemov — razreševanje arhivskega, dokumentarnega gradiva, ki nastaja pri ustvarjalcih.

Na posvetovanju so nam posredovali optimalne rešitve v zvezi z arhivsko službo. Tu so se izmenjavale izkušnje in prilagajanja — uvajanje teorije v prakso. Arhivska dela se morajo opravljati z organiziranim delom ter z zakonskimi določili. Udeleženci smo se seznanili z določenimi nalogami arhivskih služb. Spoznavali smo se z arhivsko zakonodajo in dosežki znanstvenega dela na arhivskem področju.

Prvega dne na posvetovanju nas je pozdravil Peter Klasinc-ravnatelj Pokrajinskega arhiva Maribor. Lahko rečemo, da je prav on duhovni vodja arhivskega posvetovanja. Pozdravili so nas tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij, arhivskih društev in drugi.

O načrtovanju in ureditvi skladišča arhivskega gradiva je govoril tov. KOSI Ivo, ing. — vodja razvojnega programa DO PRIMAT Maribor.

Varovanje arhivskega gradiva, kakor tudi dokumentarnega je vse bolj pomembna in razširjena dejavnost. Znan je že delni pregled skladišč, ki ponujajo razne možnosti, vendar ni nobena univerzalna. Tako načrtovalcu samemu preostaja na izbiro, katera je najboljša v danih pogojih. Poznamo skladišča odprtega

in zaprtega tipa. Prva nimajo lastne namenske zgradbe, druga pa v namenski zgradbi ekonomično razporejajo gradivo. Specializirane arhivske službe predstavljajo skladišča zaprtega tipa. Tu vzdržujejo in varujejo trajno arhivsko gradivo.

Pri načrtovanju skladišč je treba upoštevati zgradbo v celoti, notranji opremljenosti in sistemu v celoti. Za kakšen tip zgradbe se odločiti? Še vedno je to individualnega značaja, v praksi so se uveljavili nekateri normativi (nosilnost, višina prostorov).

Osnovna oprema so regali, postavljeni v kolone. Globine so minimalno 30 cm. Poznati pa moramo točen pregled nad fondom gradiva, tako potem izberemo ustrezne police. Preden sploh postavimo regale, moramo poznati organizacijo arhivske službe. Ker imamo gradivo raznih velikosti in teže, moramo globino regala izbrati po dimenzijah največjih formatov gradiva.

Poznamo visokoregalna skladišča. Tu so regali razporejeni v kolonah v višino do 7 m, v hodniku med regali pa potujejo po tirnicah posebni mehanizirani nakladalci.

V manjših skladiščih se gradivo prenaša ročno, v večjih pa je zato potrebno veliko osebja. Uporabljajo se transportni sistemi za pretok gradiva. Za horizontalni transport uporabljamo transportne trakove, ki omogočajo odlaganje in odzemanje gradiva. Popolno avtomatizacijo od izhodišča do posameznih točk pa omogočajo sistemi TELELIFT. To je sistem, kjer zaboječki potujejo navpično in vodoravno in jih z daljinskim usmerjanjem vodimo do zaželjene točke. Seveda je vse to povezano z velikimi stroški. Prednosti pa so velike, potrebno je malo delavcev, posebno zunanjim uporabnikom pa hitro dostavimo željeno gradivo.

Tov. Kosi je posebej poudaril, da je potrebno projektante opozoriti na funkcionalno ureditev arhivskega skladišča, že v fazi načrtovanja je potrebno misliti na čim bolj optimalno rešitev.

(se nadaljuje)
Vesna

Sadovi samoprispevka

21. aprila letos smo se zopet po sedmih mesecih zbrali krajan Ribnega na skupni seji oz. zboru krajanov. Kljub sončnemu dopoldnevu je bila udeležba kar dobra. Dnevni red je obsegal: izgradnjo mrliških vežic, telefonsko napeljavo in komunalno ureditev.

Predsednik Jože Ažman je v uvodu podal obširno poročilo o lanskoletnem, delu v KS. Komunalna ureditev je v vseh štirih vaseh slaba. Za glavne ceste sicer skrbi Cestno podjetje, a za stranske ceste bi morali krajan sami. Tudi kanalizacija ni v zadovoljivih mejah. Na Koritnem so vaščani sami zbrali denar za del ceste, katero so asfaltirali. Cene pa naraščajo iz dneva v dan, tako 1 m³ asfalta brez prevoza stane že okoli 9.000 din. Krajevna skupnost je prispevala 150.000.— dinarjev.

Lani spomladi smo začeli v Ribnem ob vaškem pokopališču in cerkvi graditi mrliške vežice. Zaključna dela bodo potekala v mesecu maju in za krajevni praznik v juniju bodo začele služiti svojemu namenu. Vsa dela stanejo okoli 7.500.000 dinarjev, v ta denar pa je všteta krajevni samoprispevek.

Na zboru smo zvedeli zanimiv podatek (po štetju v aprilu letos): v naši krajevni skupnosti je 1003 prebivalcev, od tega jih kar 500 živi v Ribnem, v ostalih treh vaseh pa 503. V naši KS je zaposlenih ljudi 345, od tega v Ribnem 203, na Selu 48, na Koritnem 52 in v Bodeščah 42.

Lansko leto smo krajan v Ribnem ob Savi Bohinjki poskrbeli za urejene pašnike, v skupno delo so posebej uporabniki vložili veliko prostovoljnih delovnih ur. Krajan smo na zboru še posebej razpravljali o problematiki komunalne ureditve. Sklenili smo, da naj vsakdo počisti v svoji okolici. Peska je bilo dovolj, le nekateri so ga prekomerno nasipavali.

Najbolj pa nas je seveda zanimala izgradnja telefonske napeljave. O tem nam je spregovoril tov. Hajnrihar — predsednik gradbenega odbora. Natančno nam je povedal, kaj je bilo od septembra meseca narejenega. Lani je v jeseni steklo podpisovanje pogodb, s katero se vsak na-

ročnik obvezuje, da bo plačeval denarne obroke redno. Skupaj nas je 174 naročnikov. Vsakdo je opravil po pogodbi 30 m izkopa ali pa plačal 6.000 din. S tov. Megličem smo podpisali pogodbo za gradbeno dela.

Najbolj žalostno je, da nekateri zamujajo s plačevanjem, nekateri so vplačali zelo malo in tako je še vedno 1.490.000.—din dolgov. Tako delo ne more napredovati, cene uslug in materialov rastejo, račune pa je treba plačati v zakonitem roku.

Krajan smo sprejeli sklep, da se po 1. maju zaračunajo vsakemu zamudniku 20 % zamudne obresti. Do

konca aprila pa naj ima vsak naročnik vplačano 90.000.— dinarjev. Dokončna cena telefona je ca. 120.000.— din. Saj vemo, da nikjer ne gre brez problemov. Kdaj bo torej tudi v naši KS zabrnal telefon? DO PTT na Bledu načrtuje novo telefonsko centralo, če bomo morali čakati na ta trenutek, ga do leta 1987 ne bomo imeli.

Vsekakor je telefonska izgradnja na vasi dolgotrajen proces, povezan s stroški visokimi za vsakega naročnika, to je kakor bitka. Toda gremo do konca, izdržali bomo.

Vesna

Krajevni praznik na Bohinjski Beli

Bohinjska Bela je vas, tudi krajevna skupnost, katera leži v bližnji okolici Bleda, pod strmimi skalami in ob reki Savi Bohinjki, ki je še vedno čista. Poleg Bohinjske Bele sodita v to krajevno skupnost še vasi Obrne ter Kupljenik. To je najmlajša in najmanjša krajevna skupnost v radovljiški občini. Preden so se osamosvojili, je Bohinjska Bela spadala k Bledu. Krajan so v tem času zgradili nov kulturni dom, obnovili in razširili gasilski dom, sodobno samopostrežno trgovino ter asfaltirali vaške poti.

Za datum krajevnega praznika so si izbrali dneve sredi aprila. V letu 1941 so se v Slamnikih pri Bledu sestali aktivisti in organizatorji vstaje v veliki hiši na sončni senožeti, pol ure hoje z Bohinjske Bele.

Ob priliki krajevnega praznika organizirajo pohode po skrivnih partizanskih poteh in obudijo spomin na NOB.

V KS Bohinjska Bela so kulturno zelo aktivni, saj imajo dve kulturni skupini — dramski sekciji. Igrajo na domačem odru in tudi drugod. Pohvalno pa je, da krajan ob narodnem prazniku izobesijo zastave, kar v drugih vaseh sploh še ni uresničeno.

Letos v aprilu so krajan razstavljali svoja ročna dela kot npr.: gobeline, miniaturne počitniške hišice, lesene grablje in ročaje — "kosiša", zibelke in drugo. Občudovanja vredna so pregrinjala (klekljana) 85-letne Helene Urh. Alojz Kelbl pa je razstavljal lesene kipe, izdelal pa je tudi 2 m visokega moža, ki krasi Cankarjev dom v Ljubljani.

Iz skromnega zapisa lahko ugotovimo, da so Belani marljivo in sposobni ljudje.
J. Ambrožič

Nova bančna poslovalnica v Radovljici

Kot je bilo predvideno, so v roku odprli v novem poslovnem objektu v Cankarjevemu naselju, novo ekspozi-turo poslovne enote Ljubljanske banke v Radovljici. S tem so želeli razbremeniti poslovanje v osrednji bančni hiši, kjer se ob konicah naberejo dolge vrste čakajočih občanov.

V novem poslovnem objektu Cankarjevega naselja bodo v kratkem naselili še druge prodajalne in delavnice. Tu bo prodajalna čevljev, ribarnica, knjigarna, prodajalna sadja in zelenjave, konfekcije in pa seveda tudi vabljiva kavarnica, oz. okrepevalnica. Bojda bo tod dobila mesto tudi obrtna delavnica za popravila gospodinjskih strojev, katero občani najbolj pogrešajo.

Ustanovili smo planinsko sekcijo

Z željo, da bi rekreacijo čimbolj približali delovnemu človeku, smo se odločili na LIP-u ustanoviti planinsko sekcijo. Le-ta naj bi združevala vse ljudi — vse člane našega kolektiva oziroma njihove družinske člane, kateri imajo veselje do zdravega načina življenja v sožitju z naravo, do planinarjenja. Planinska sekcija naj bi pomagala zblíževati in združevati ljudi, kateri se drugače nimajo priložnosti srečati v normalnih okoliščinah, čeprav združujejo delo v okviru iste DO oziroma pod isto streho. Ustanovni občni zbor je bil 19. aprila v sejni sobi DSSS na Bledu. Na tem sestanku smo izvolili organe upravljanja in sicer za predsednika planinske sekcije Petra Debelaka, za tajnika Braneta Marčiča in za blagajničarko Pavlino Pavlič. Sprejeli smo tudi sklep, da bo naša sekcija delovala v okviru Sveta za šport in rekreacijo pri KOOS LIP Bled, obenem pa bo tudi sekcija pri PD Bled. Določili smo višino članarine, katera bo znašala 200.—din. S to članarino bomo pomagali pokriti stroške za organizirane prevoze na oddaljene pohode.

Sklenili smo tudi, da bomo imeli svoje izkaznice in prapor, katerega bomo nosili s seboj na organizirane pohode. Sprejeli smo še program planinskih pohodov kakor sledi: (PRILOGA)

Na koncu občnega zbora nam je naš znani alpinist — udeleženec dveh odprav na Himalajo, ing. Janez Dovžan predaval več kot dve uri na temo »Od Himalaje do Andov« in nam ob diapozitivih prikazal še drugo stran planinarjenja — to je alpinizem. Kar prehitro se je izteklo njegovo predavanje, tako smo se odločili, da organiziramo podobna predavanja. Povabili bomo zelo znanega alpinista Marjana Manfreda. Le-ta nam bo prikazoval film in barvne diapozitive s tematiko alpinizma in gorništvu. O kraju in datumu predavanja se bomo še dogovorili. Obenem vabimo vse ljudi, kateri združujejo voljo in veselje do zdravega načina življenja, do življenja v naravi, do planinarjenja in pohodništva, da se javijo športnim referentom po TOZD in se pri njih včlanijo v novo ustanovljeno sekcijo.

Rakuš

MAJ 1985
25. 05. 1985 (sobota) POKLJUKA—USKOVNICA—BOHINJ (redni prevoz)

JUNIJ 1985
01. 06. 1985 (sobota) GOLICA (redni prevoz)
22. 06. 1985 (sobota) POKLJUKA—LIPANCA—DEBELA PEČ (redni prevoz)
29. 06. 1985 (sobota) VRŠIČ—MOJSTROVKA

JULIJ 1985
20., 21., 22. 07. 1985 BOHINJ—KOMNA (nočitev)—KRN—KRNSKO—JEZERO (nočitev)—LEPENA
sobota, nedelja, ponedeljek Povratek z rednim avtobusom prek Vršiča

AVGUST 1985
03. 08. 1985 (sobota) STOL (redni prevoz)
17., 18. 08. 1985 Z rednim avtobusom popoldne na Vršič (nočitev). V nedeljo preko Špičke na Jalovec in povratek v Tamar in Planico
sobota, nedelja
30., 31. 08. in 01. 09. LIPOV DAN NA TRIGLAVU

SEPTEMBER 1985
21., 22. 09. 1985 MANGART
sobota, nedelja
28. 09. 1985 Po poteh partizanskih kurirjev — Mojstrana
sobota

REZULTATI

prvenstva LIP Bled v streljanju z zračno puško, ki je bilo dne 11. 5. 1985 ŽENSKE

1. Urankar Marija, DSSS, 154; 2. Ristič Jelka, TO Tomaž Godec, 151; 3. Benčina Irena, DSSS, 139; 4. Ristič Albina, TO Tomaž Godec, 125; 5. Cerkovnik Ivanka, TO Filbo, 112; 6. Sinkovič Janja, DSSS, 98; 7. Lavtežar Albina, TO Mojstrana, 66; 8. Smilič Cveta, TO Mojstrana, 56; 9. Lojvec Marjana, TO Mojstrana, 51 krogov.

MOŠKI NAD 35 LET

1. Ažman Stanko, TO Rečica, 172; 2. Sodja Boris, TO Tomaž Godec, 172; 3. Rozman Anton, TO Filbo, 164; 4. Oblak Stane, TO Filbo, 158; 5. Fujs Štefan, TO Tomaž Godec, 142; 6. Cerkovnik Andrej, TO Filbo, 130; 7. Lumpert Janez, TO Mojstrana, 119; 8. Odar Franc, TO Filbo, 114; 9. Šolar Tomaž, TO Filbo, 90; 10. Korošec Leopold, TO Mojstrana, 86; 11. Iskra Anton, DSSS, 78 krogov.

MOŠKI DO 35 LET

1. Lisec Milan, TO Tomaž Godec, 158; 2. Zalokar Mirko, TO Tomaž Godec, 147; 3. Odar Jože, TO Filbo, 147; 4. Milaković Krste, TO Filbo, 138; 5. Troha Janez, TO Mojstrana, 135; 6. Odar Jure, TO Filbo, 128; 7. Selan Blaž, TO Filbo, 122; 8. Sodja Jan-

ko, TO Tomaž Godec, 121; 9. Mokuc Drago, TO Mojstrana, 120; 10. Bizjak Iztok, TO Filbo, 119; 11. Šmid Stane, TO Mojstrana, 113; 12. Polajnar Andrej, TO Tomaž Godec, 107; 13. Veber Janko, TO Mojstrana, 103; 14. Žitnik Franc, TO Tomaž Godec, 100; 15. Podgornik Bogo, TO Filbo, 99; 16. Zalokar Zdravko, DSSS, 98; 17. Stare Jože, TO Tomaž Godec, 97; 18. Ravnik Zdravko, TO Tomaž Godec, 92; 19. Štros Franci, TO Filbo, 91; 20. Stare Zdravko, TO Tomaž Godec, 87; 21. Grile Alojz, TO Mojstrana, 86; 22. Lojvec Miro, TO Mojstrana, 50; 23. Klarič Marko, TO Mojstrana, 9 krogov.

EKIPNO

I. TO »TOMAŽ GODEC«

1. Ristič Jelka 151
2. Sodja Boris 172
3. Lisec Milan 158
Skupaj 481

II. TO »FILBO«

1. Cerkovnik Ivanka 112
2. Rozman Anton 164
3. Odar Jože 147
Skupaj 423

III. DSSS

1. Urankar Marija 154
2. Iskra Anton 78
3. Zalokar Zdravko 98
Skupaj 330

IV. TO Mojstrana

1. Lavtežar Albina 66
2. Troha Janez 135
3. Lumpert Janez 119
Skupaj 320

Kar se Janezek nauči, to Janez zna

Folklor ima v Bohinju dolgo tradicijo. Kar dve folklorni skupini uspešno delujeta. Da pa bi to poslanstvo lahko prenašali še na mlajše rodove, so v Boh. Bistrici ustanovili otroško folklorno skupino, ki deluje v sklopu odrasle Folklorne skupine DPD Svoboda Boh. Bistrica.

Pred dvema letoma so se resno lotili dela. Začetki so povsod težki in tudi tu so nleteli na probleme, ki pa so jih z vztrajnim in trdim delom premostili. V tem času pleše v skupini 25 resnih deklic in korajžnih fantičev, harmoniko pa igra Jože Cerkovnik z Broda. Naučili so se že nekaj plesov, kot so: pekovska, šošarska, štajeriš, ta poskočna.

Četudi predstavlja denar največje težave, so uspeli pridobiti osem parov oblek. Pomagali so jim v Zezenih in proti majhnemu plačilu izdelali zavijačke in navezli telovnike. Škornje so naredili v Škofji Loki, dolenke v Gorjah, krila pa so izdelale požrtvovalne ženske v Bohinju.

Odrasla in otroška skupina pridno vadita enkrat na teden v podstrešnem prostoru Doma Joža Ažmana. To sobo je bilo treba najprej urediti. Velikodušno je pomagala temeljna organizacija LIP Bled, Tomaž Godec in dodelila obloge, omare, mize in stole. Vse delo so člani skupine prostovoljno opravili.

Otroška skupina je že javno nastopila. Predstavila se je v osnovni šoli dr. Janez Mencinger Boh. Bistrica, ko je le-ta praznovala 10-letnico popolnega celodnevnega pouka, na zaključku prireditve FIS-a tekov v Bohinju in na drugih srečanjih. Radi bi imeli čimveč gostovanj, vključili se bodo v turistične prireditve v Bohinju.

Vsaka vaja terja veliko potrpežljivosti in požrtvovalnosti. Toda trud je poplačan. Kar se Janezek nauči, to Janez zna! In tile nadobudneži bodo v kasnejših letih vedeli povedati in pokazati veliko koristnega in veliko lepih spominov bodo imeli na otroška leta.

O svojem delu pa vedo tudi sami veliko povedati. Metka Repinc iz 7. b razreda OŠ dr. J. Mencinger takole piše:

Prelepa narodna noša in poskočni narodni plesi so me zvalili k folklori. Učijo nas starejši folkloristi, predvsem pa se z nami trudita Vili in Viki, ki ju zaradi podobnih imen radi zamenjamo. Imeli smo že nekaj nastopov in upamo, da jih bomo prihodnje imeli še več, saj vsi pridno vadimo. Imamo pa težavo, ki je verjetno ne bo lahko rešiti. Mogoče boste pomislili, da je premalo prostora za vaje. Tudi to je res. Ampak glavna težava je v tem, da nam primanjkuje fantov in ne moremo razvozlati, zakaj se nočejo vključiti v skupino. Problem je tudi pri narodnih

nošah, saj jih vsi še nimamo. To rešujejo na ta način, da se menjamo in enkrat nastopajo eni, drugič pa drugi. Pred nastopom imamo vaje, redne vaje pa so ob petkih. In kako izgledajo naše vaje? Najprej za »ogrevanje« plešemo polke in valčke, nato pa začnemo s folklornimi plesi. Ko preplešemo ples ali dva, si odpočijemo. Po petminutnem odmoru pa spet začnemo z resnim delom. Čeprav smo včasih razposajeni in ne delamo resno, pa se na nastop vedno dobro pripravimo.

Kako pa na našo razposajenost gledata Viki in Vili? Največkrat se prav pošteno razjezita, a se prav kmalu spet umirita in vaje mirno potekajo naprej. NF

Na občnem zboru TVD Partizan Gorje

19. aprila letos so se zbrali člani društva za športno rekreacijo in telesno vzgojo TVD Partizan Zgornje Gorje. Po nenadni smrti dolgoletnega predsednika Lovra Žemva je mesto predsednika prevzel Lado Repe, katerega so spet izvolili za naslednje mandatno obdobje.

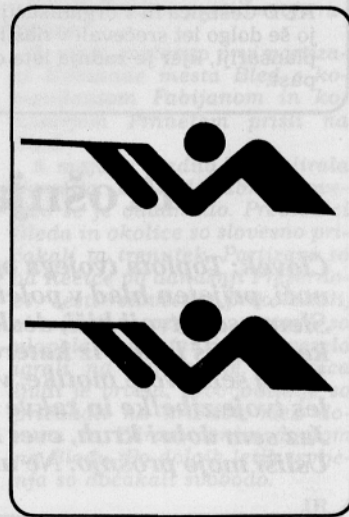
Na občnem zboru je bil prisoten tudi predsednik PD Gorje Lojze Jan, ki je orisal zgodovino športnega društva v Gorjah. Že v letu 1879 so začeli telovaditi fantje pri tedanjem Bralnem društvu. Vadili so v »štali« pri župnišču. Leta 1928 v pomladnem času so začeli graditi Gorjanski dom pod vodstvom kaplana Markeža. Ljudje so delali prostovoljno, prispevali so svoj les. Dom so postavili še istega leta. Jeseni so uprizorili že prvo igro.

V predvojnem času je gorjanski učitelj — France Pikelj uvedel smučarska tekmovanja, to je bil začetek smučarskega tekmovanja v teh krajih. Lovro Žemva je bil eden izmed talentiranih tekačev, že v stari Jugoslaviji je bil državni reprezentant. Med vojno se je vključil v partizanske vrste in po vojni je mladim posredoval svoje znanje. Prav bi bilo, da naštejemo nekaj njegovih učencev: Janko Slivnik, Vinko Rožič, Marjan Jakopič, Pavel Kobilica in vrsta drugih.

Predsednik Lado Repe je v svojem poročilu povedal, da pri TVD Partizan Gorje nujno rabi jo univerzalno športno igrišče v izmeri 1600 m. Igrišče bo namenjeno vsem vrstam športnih dejavnosti. Delavci GG Bled so pomagali pri odvozu materiala. Iz Železarne Jesenice so po zmerni ceni Gorjancem odstopili 600 m² in 300 m² grobe in fine žlindre za ustrezno podlago pri asfaltni prevleki, za katero načrtujejo, da jo bodo letos tudi položili. Denarno pomoč so nudili privatniki in tudi DO LIP Bled, TOZD Rečica je prispevala 500.000,00 dinarjev. TKS Radovljica je namenila za ta dela 150.000,00 din. DO Elan pa nudi strokovnjaka, ki bo izdelal komplet načrtov za igrišče. TVD Partizan Gorje ne skrbi samo za dom Partizan, temveč tudi za dom na Pokljuki. To kočjo so odkupili po zaslugi naprednih krajanov, največ sta si prizadevala Matevž Bizjak in Lovro Žemva. Lastnik planine okoli kočje je KZ Bled in le-tega so zaposlili, da bi napravili košarkaško igrišče. Toda njihovi prošnji niso ugodili.

Na občnem zboru so najuspešnejšim podelili priznanja: Matiju Černetu — najstarejšemu članu društva, najmlajši članici Luciji Larisi, članu nadzornega odbora — Franciju Petermanu, Andreju Zupanu, Marjani Klinar, Marici Hudovernik, Jožu Skumavcu, Minki Pokljukar, Matevžu Bizjaku ter Jožu Ambrožiču.

J. Ambrožič

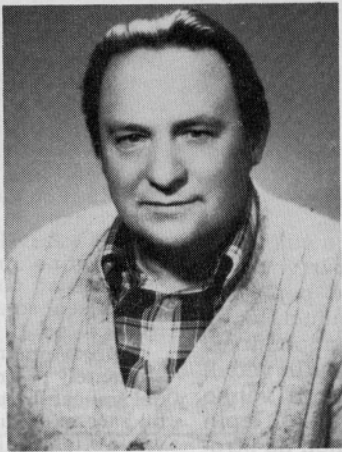

Upokojili so se

v TO Mojstrana

V torek 30. aprila smo se poslovili od našega sodelavca Joža Mežika, kateri se je invalidsko upokojil.

Rodil se je 28. 4. 1929. leta v Ratečah, kjer je bilo v družini pet otrok. Njegov oče je bil zaposlen pri železnici. Tako je kot mnogi drugi zelo mlad moral prijeti za delo. Opravljal je razna dela, dokler si ni leta 1962 zaposlil pri LIP na žagi v Kranjski gori, kot skladiščnik žaganega lesa. Ob ukinitvi žage v Kranjski gori je bil potem tudi skladiščnik na žagi Belca do leta 1971, ko se je zaposlil v proizvodnji vhodnih in garažnih vrat v Mojstrani. Opravljal je dela in naloge »montaža okovja na krila«.

JOŽE MEŽIK

Aktivno je sodeloval tudi v samoupravnih organih. Bil je član delavskega sveta DO LIP Bled, član delavskega sveta TO Mojstrana, član disciplinske komisije, član delavske kontrole ter še v drugih pomembnih samoupravnih organih. Pri svojem delu je bil vedno dosleden, natančen ter discipliniran. Zaradi zdravstvenih razlogov pa se je moral predčasno upokojiti.

Ob slovesu mu je predsednik OOS TO Mojstrana Janko Pintar izročil darilo kolektiva ob odhodu v pokoj. Zahvalil se mu je za trud in delo, ki ga je vložil v času aktivnosti v TO Mojstrana. Delovni pogoji so bili v preteklosti slabši, kot pa so danes. Povojno delo pri obnovi porušene domovine je zahtevalo veliko prizadevnosti ter prostovoljnega dela. Vsem tem, ki so odraščali v povojnih letih, se moramo zahvaliti, da so danes naši delovni pogoji boljši kot v preteklosti.

Vsi smo mu zaželeli zdravja in dobrega počutja ob upokojitvi.

V TO Tomaž Godec

JERICA KOROŠEC

V mesecu marcu je odšla v zasluženi pokoj Jerica Korošec. V taktatnem LIO Tomaž Godec se je zaposlila že 8. 5. 1951 in je delala kot delavka v zabojarji do 27. 2. 1960. Takrat je prekinila delovno razmerje, saj ji delo na kmetiji in z majhnimi otroki ni dovoljevalo, da bi bila redno zaposlena. Nekaj let je bila v tem času tudi kooperantka v GKZ Srednja vas. V naši temeljni organizaciji se je zaposlila zopet 15. maja 1978, do upokojitve v letošnjem letu. Delala je v obratu opaznih plošč na raznih delih in nalogah. Znala je poprijeti za vsako delo in ga je opravila marljivo in natančno. Poleg dela v tovarni, jo je doma čakalo še delo na kmetiji, vendar se zaradi tega ni nikoli pritoževala. V kolektivu se je bomo spominjali kot pridno in skrbno delavko in kot taka je vzor tudi mlajšim generacijam.

FRANČIŠKA SMUKAVEC

se je v naši TO zaposlila v februarju 1977, in sicer v obratu pohištvo, kjer je delala na raznih delih in nalogah, največ pa pri površinski obdelavi lesa. Čeprav je bila Frančiška zaposlena v naši TO le dobrih 8 let, je med ljudmi znana tudi po tem, da smo jo srečavali v poletnih mesecih v planinskih kočah, kjer je skrbela za dobro počutje planincev. Največkrat smo jo srečavali na Sedmerih jezerih, pa tudi na Voglu. V Češnjici je bila aktivna na več področjih, tako pri gasilcih, kot tudi pri KUD Češnjica in v organizaciji Rdečega križa. Želimo ji, da bi jo še dolgo let srečevali v naših planinskih kočah ali pa kje na planšariji, kjer je zadnja leta ob delu preživljala svoj letni dopust.

Prošnja gozda

Človek: Toplota tvojega ognjišča sem v mrazu zimskih noči, prijeten hlad v poletnem soncu.

Sleme sem tvoji hiši, deska tvoje mize, postelja na kateri spiš in les, iz katerega gradiš ladje —

Držaj sem tvoje motike, vrata tvoje staje,

les tvoje zibelke in rake —

Jaz sem dobri kruh, cvet lepote in zdravje kraja.

Usliši mojo prošnjo: Ne uničuj me!

Geniji ali genijalci v našem razredu

»Oh, ta ura,« se zaderem in ježno pritisnem na gumb budilke. Poškili na uro in se zopet zlekнем nazaj na posteljo. Še isti hip pa me vrže pokonci. »Kaj?« se zaderem. »Ne, to ni mogoče. Ura je že sedem, jaz pa še nisem ne umita, ne oblečena. Planem hitro pokonci in kar bosa stečem v kopalnico. Umijem in oblečem se. Za zajtrk ni časa. Ko se česem, mi plane v glavo: »O, jaz nesrečnica še matematike nisem naredila!« Seveda, moja pamet je izvolila iti spat že ob osmih in preložila matematično nalogo na jutri zjutraj, ni pa računala, da so budilke že stare in se kdaj pa kdaj ponoči tudi od časa so časa malo spočijejo. Razen tega pa jih niti malo ne briga, da geniji ne naredijo naloge zvečer, ampak zjutraj.«

Začnem računati. Do postaje imam pet minut, preden najdem malo drobiža za to, bo minilo že deset minut in lahko bom zamudila šolo. Nič drugega mi ne preostane, kot da skočim v garažo po kolo in se odpeljem v petnajstih minutah v šolo. To tudi storim.

Pripeljem se v šolo pet minut pred zvonjenjem. Stopim v razred in: »O, joj, prvo uro matematika,« skoraj zakričim. Vsi me debelo pogledajo, jaz pa še bolj zakričim: »Ljudje božji, kdo ima matematično?« Še bolj debelo me pogledajo. Saj bi jo dali, ampak jo tudi oni nimajo. Čakajo na genije v matematiki, da svečano stopijo v razred.

Na mojo srečo se tik za tem prikažejo na vratih naši geniji. Vsi planemo po njih za nalogami. Drug čez drugega se deremo: »Daj mi nalogo!« Drug zakriči: »Drži gobec! (malce neokusno, ne?) Jaz sem prvi rekel!« Končno se malo umirimo. Usedemo se po pet in pet skupaj in pričnemo prepisovati nalogo. Vsi se odahujemo, ko prepisemo zadnji račun.

V razred pride tovarišica, če smo točni, pet minut po zvonjenju. Kakor vojaki planemo pokonci in rečemo: »Zdravo?« Ona pa malo manj vljudno: »Sedite!« Gleda po razredu naše nasmejane obraze. Odprednevnik in reče: »Kdo manjka? Dežurni!« Dva fanta v prvi vrsti planeta pokonci: »A kdo manjka? Ja... Ja... En, dva tri... petindvajset, sedemindvajset!« »Saj noben ne manjka!« mu priskoči drugi na pomoč. Ker tovarišica ni videti zadovoljna, začnemo vsi v razredu prešteti. Končno tovarišica vzklikne: »Mir sem rekla!« in doda, »kdo nima danes domače naloge?« Vsi obmolknemo. Tovarišica pa zopet debelo pogleda. Mimogrede, ni navada v našem razredu, da imamo vsi domače naloge, kot se je to zgodilo danes. Od tod torej tovarišičin debeli pogled. Šele, ko se odpravi po klopih vidi, da imamo vsi nalogo. To nas zelo veseli, še bolj pa to, da je do konca ure le še minutka. Eden od genijev začne odšteti sekunde: »tri, dva, ena...« »Nič!« se vsi zaderemo in se poženemo proti vratom.

Tovarišica se prime za glavo. No, saj si predstavljate kako »krasen« občutek je, če padajo po tleh klopi in mize. Na tovarišico za glasbo bi to že naredilo nekakšen vtis. (Gotovo ne preveč lep)

Spet nastane nov problem, ko se moramo zdrenjati ven skozi vrata. Tovarišica v obupu zakriči: »Najprej se gre ven, nato šele noter!« »Ali ste slišali?« se vsi zaderemo na petarčke, ki pa kot piščančki pred orlom pokimajo in se postavijo v vrsto, ter lepo počakajo, da najprej mi odidemo iz razreda. »Ja, še so ljudje,

ki znajo malo spoštovati starejši!« reče nekdo zraven mene.

»Kaj je drugo uro?« Vprašam Beto. »Zgodovina!« vzklikne, ker se še tisti hip spomni, da bo vprašana. Nadene si nedolžen obraz, ki nam pove, da se ni nič učila. Jaz samo zamahnem z roko, ker sem teh njenih izbruhov in obrazov že navajena.

Dobro vem, da bo dobila najmanj štiri. Vseeno se tudi jaz podam za njo, ker malo previdnosti nič ne škodi.

Tovariš pride v razred, usede se in vstane, ter zopet sede. Nato zopet vstane, vrže dnevnik na mizo in reče: »Ali imate sploh reditelja?« »Jasno!« se zaderemo. »No, prosim! Kdo manjka?« Zopet ista pesem. Ta finta nam večkrat skrajša spraševanje. (Moram še povedati, da se tovariš potem le končno usede.)

Ko povemo, kdo manjka, vsi prebledimo, kajti tovariš pred katedrom vzame v roke svoje najstrožje orožje proti nam. Ja, kot ste že uganili, je to njegovo orožje redovalnica. »Kdo bo danes tisti grešni kozel, ki bo še pred koncem pouka zakoličil?« me vpraša Alja. Tovariš pa jo prekine: »Kocjančič, prosim!« Barbara se kot duh dvigne v nebo. »Ja, zašepeta. «No, Barbara,« reče tovariš malo manj strogo. »Povej nam kaj o Dunajskem kongresu.« »Ja, to je bil... je bil... hm, ja no... je bil.« »Ja kaj je bil?« vpraša tovariš. »A Dunajski kongres?« reče Barbara. Mi pa v smeh. »No, prosim tišina!« nas skuša umiriti tovariš. »No,« se obrne k Barbari, da bi jo malo pomagal. »Pod katerim mostom teče reka Sava?« »Ja, pod savskim,« reče Barbara. »No, in kje je bil potem Dunajski kongres?« »Ja... ja... hm... bil je pod savskim mostom, a ne?« končno dahne.

Pojma nimate, kako smo se smejali! Najprej je prišel mimo ravnatelj. Pogledal je v razred, zavil z očmi, ker je videl tovariša, ki je imel usta do ušes in nato zaprl vrata. Mi pa smo se smejali še naprej. K sreči je kmalu zazvonilo.

Spet nova ura in za silo smo se zresnili. Kljub temu pa je bila dan odlična, kot bi mi rekli »bomba«. Kemijo niso spraševali, kar je zgodovinski dogodek. Biologijo je bilo nekaj vprašanih, vendar so vsi dobili solidne ocene.

Končno pride odrešilna minuta. Sošolec spet prične odšteti: »Pet, štiri, tri...« mi pa mu pomagamo, »dva... ena... nič!« Zaženemo se po stopnicah v garderobe.

Komaj uspem najti levi čevljev. Toda kje je desni? »Kdo ima moj čevljev?« se zaderem. »Jaz!« se zaderejo vsi nazaj in dodajo še, »prvi april!« Jezna gledam po vseh kotih. Obraz se mi zjasni, ko zagledam v enem izmed štirihi kotov moj desni čevljev. Ko oba obujem in vržem nase še jakno, stečem ven. »Pokličite me kaj!« uspem še reči Alji, ki izginja za vogalom. »Ja, bom« mi reče.

Obrnem se in zagledam Barbaro. »O, Dunajski kongres, pod savskim mostom!« ji veselo rečem. »Daj zafrkavaj!« me jezno ošine. »No, no! To škodi lepoti,« skušam popraviti prejšnjo »žalitev«. Zasmehje se mi in reče: »Ja, no. Nič se ne ve, mogoče pa je bil res kakšen kongres pod savskim mostom. Nič se ne ve.« Obe se zasmejeva. Okoli naju se že zberejo ostali, ki priganjajo: »Dajta se že zmigat? Gremo!« »No, pa pojdimo!« jim rečem in skupaj z našimi geniji se odpravim domov.

KOREN Darja, 7. b

Vabilo k sodelovanju

Vabimo vse člane naše DO, kateri igrajo katerikoli instrument in imajo veselje do glasbe, da se oglasijo po telefonu 77-661, int. 17 ali 36, oziroma osebno z instrumentom vsak četrtek ob 19. uri v prostorih DSSS LIP Bled, Ljubljanska 32. Glasbena sekcija

Prišla je pomlad

Sedaj se je že kar precej ogrelo. Sneg se hitro topi, trava že začinja brsteti. Tudi nekaj poljščin smo že posejali. Zima nas torej zapušča. Sicer pa je tudi že čas! Tudi drevje se je prebudilo. Cvetijo zvončki, trobentice in mačice. Sedaj, ko je lepo vreme, se tudi mi otroci radi igramo zunaj. Sonce že kar prijetno sije in greje. Kmalu se bo začelo resno delo na polju. Tudi nekatere ptice selivke so se že vrnile. Jaz imam rad vse druge letne čase, samo zimo ne.

Simon Beravs, 4. r.
OŠ Ribno

Čistim, čistiš, čistimo

Morda ta naslov članka čudno zveni, a prav namenoma sem ga izbrala za tale pomladni čas, ko narava še ni popolnoma ozelenela in povsod okoli nas ležijo razmetani sem in tja različni odpadki (vrečke, steklenice, štedilniki, avtomobili)...

Po naših krajevnih skupnostih sicer vsako leto organiziramo razne čistilne akcije. Tako je za kakšen teden ali dva čisto. Toda potem je enako umazana naša okolica. Nekaterim ni mar, če zmečejo odpadke ob poteh, stranskih ali ob glavnih, peš ali kar iz avta, tako mimogrede.

Pred mesecem dni sem na cesti Selo—Ribno opazila še malo rabljen svetel jogi, odlagališče za smeti pa le nekaj korakov stran v jami. Odvlekla sem jogi na odpad in mislila, da bi prav rada spoznala neznanega odlagalca.

Kako skrbimo za naravno okolje? Izgledi kažejo, da malomarno in brezbržno. Tujci radi pohvalijo naš planinski svet, a tudi pripomnijo: »Škoda le, da ga tako blatite z odpadki!« Vsakdo naj počisti v svoji okolici in opozarja druge na nemarnosti, ki jih počenjajo. Najprej moramo naučiti tiste, da spoštujejo naravne lepote. Žavest in srčna kultura sta tudi zrcalo nekega naroda.

Vesna

Jana Golja iz Boh. Bistrice, Trg svobode 5 in Erna Gašper iz Boh. Bistrice, Trg svobode 6

izjavljava

da ne veva o Miri Odar iz Boh. Bistrice, Vackova 3 ničesar, kar bi škodovalo njeni časti in dobremu imenu; posebno pa ne, da bi bila udeležena pri tatvini pri Francu Logonderju iz Boh. Bistrice.

V Boh. Bistrici, 12. 4. 1985

V slovo Janezu Žvabu

Mirno, kot je bilo mirno njegovo življenje, se je poslovil od nekdanjih sodelavcev TO »TOMAŽ GODEC« Boh. Bistrica Janez ŽVAB.

V našem kolektivu se je zaposlil meseca junija 1954. leta na skladišču žaganega lesa. Preden se je zaposlil v naši TO je bil nekaj čas zaposlen v Železarni Jeseice, nato pa je dolgo vrsto let opravljal samostojno čevljarsko obrt. Ta pa v takratnih časih ni prinašala dovolj sredstev za življenje njegove družine, zato se je odločil, da se zaposli pri nas. Na skladišču žaganega lesa je opravljal različna dela, kakor je pač narekovala potreba v tistem času. To so bila dela izpostavljena vsem vremenskim nevarnostim in velikokrat daljša od rednega delavnika. Ko se je pričelo s proizvodnjo opažnih plošč se je zaposlil v tem obratu, kjer je ostal vse do svoje upokojitve septembra 1968. leta. Dela na skobelnem stroju in na cepljenju žaganega lesa je opravljal vestno in z vso natančnostjo, saj ga je pri tem odlikovala mirnost, zbranost in vztrajnost. Takšne tovariške odnose je imel tudi do svojih sodelavcev, ki smo ga imeli radi in ga tudi spoštovali. Takega, bomo s hvaležnostjo za dobro opravljeno delo ohranili tudi v svojem spominu.

V slovo Ferdinandu Troštu

Februarja smo se na pokopališču v Radovljici poslovili od našega upokojenca Ferdinanda Trošta. Rodil se je 6. 12. 1914 v Colu na Primorskem. Po drugi svetovni vojni je prišel iskat delo na Gorenjsko. Najprej je delal kot sekač v gozdu, nato pa se je zaposlil v našem podjetju na obratu Lancovo. Začel je na skladišču žaganega lesa. Ker pa je bil več in marljiv delavec je kmalu pričel delati v žagalnici in nato kot brusar. S tega delovnega mesta je odšel leta 1975 v pokoj.

V spominu ga bomo ohranili kot vestnega, poštenega in sposobnega delavca.

Spomini so kar v rojih šumeli okrog mene

Vsak dan lahko preko televizorja slišimo, koliko otrok umre od lakote, koliko nedolžnih ljudi pade v boju za svojo zlato svobodo. Skoraj vsak dan nam uho prestreže novica, da je v sosednji vasi nekdo umrl.

Čisto drugače pa je, če ti umre nekdo, s katerim si doživel veliko lepih reči. Umre takorekoč pred tvojimi očmi, ti pa si brezmočen.

Bil je lep nedeljski popoldan, ko smo se zmenili s kolegi in kolegicami, da se z motorji malo popeljemo naokrog. Smejali smo se, se šalili, vmes pa ni manjkalo tudi zbadljivk. Moj prijatelj, ki je imel največji smisel za šale v naši skupini, je bil ta dan še posebno dobre volje.

Peljali smo se po ovinkasti cesti skozi zelenje. Sonce je sijalo tako toplo, da se je v

nas prebudila želja po krajšem izletu. Smejali smo se in si mahali v pozdrav. Blizal se je ovinek. Na cesti smo zagledali nekaj ljudi, avto, ki je imel veliko vdrtino, zraven pa motor mojega prijatelja. Motor razbit, čisto uničen! Ustavili smo svoje motorje in kot okameneli nekaj časa nemo gledali. Pomikali smo se mimo avta. Tam je ležal on in ves krvav, negiben... Nudili so mu prvo pomoč »Ne! ne more biti res!« sem zakričala v sebi in negibno strmela v njegov obraz. Bil je še toliko prisoten, da je povedal svoje podatke. Čez devet dni je v bolnišnici v Ljubljani mirno zaspal, za večno...

Nič več nam ni bilo do smeha; v nas je bila le njegova podoba: veselega, krepkega in polnega življenja.

ZAHVALE

Ob smrti mojega očeta

PETRA RAVNIKA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem, prijateljem, znancom in sosedom za podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti

sin Mirko z družino

Ob smrti mojega moža

JANEZA ŽVABA

se vam najlepše zahvaljujem za denarno pomoč in darovana venca.

Žvabova

Ob nenadomestljivi izgubi mojega dragega in dobrega moža

STANKA KOSELJA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem, ki ste sočustvovali z nami, prinesli cvetje in ga spremili na njegovo prezgodnjo zadnjo pot.

Ob najtežjih trenutkih spoznaš prijatelje, ki te ne zapustijo. Vsem še enkrat iskrena hvala.

**Tončka Koselj
in vsi njegovi**

Še vedno se nam zdi, kot da so to bile le grde sanje. Nikoli več ne bo tako lepo. Ko smo se pogovarjali o tem, ni steklo mnogo besed. Veliko več smo si povedali s pogledi, čutili smo vsi eno: veliko bolečino ob smrti našega prijatelja, ki smo ga spoštovali in cenili ter ga imeli radi.

Zdi se mi, da je naša desetčlanska skupina kot veriga. Prej še nismo vedeli ali pa mogoče še nismo znali čutiti, kako dragocen je vsak člen te verige mladostniškega prijateljstva.

Nataša Smukavec

Program oddaj »Mi pa se nismo uklonili«

Delovna skupina sosveta radijske oddaje »Mi pa se nismo uklonili« pri Lokalni radijski postaji Triglav na Jesenicah, v kateri že dve desetletji seznanjajo poslušalce z ljudmi in dogodki v času NOB in predvojnem delavskem gibanju na območju jeseniške in radovljiške občine, je pripravila predlog letošnjega programa. Oddaje so na sporedu vsako nedeljo ob 11. uri dopoldne. Od 52 tednov bo 12 letos namenjenih tematiki iz revolucionarnega boja v obeh občinah pred vojno, 30 oddaj bo posvečeno dogodkom med NOB, ki bodo letos v znamenju 40. obletnice osvoboditve, 10 oddaj pa dogodkom po osvoboditvi. Razen tega predvidevajo še nekaj priložnostnih tovrstnih radijskih oddaj ob pomembnih dnevih, oz. obletnicah izven tega programa. Skupina je tudi že pregledala večidel pripevkov avtorjev, ki so jih poslali sosvetu v presojo.

Iz moje mladosti

V letošnjem maju praznujemo 40-letnico osvoboditve. Spomin mi seže v otroška leta, katera so bila trpka in grenka. Ne bi hotel opisovati na dolgo in široko, ker bi to spravil le v veliko knjigo življenja. Spominjam se dogodka iz leta 1939, ko sva z očetom potovala proti Gorenjski. Tedaj sem prvič videl vlak. Dvanajst let sem imel in zdelo se mi je, da je kakor ogromna velika pošast. Tistega leta so govorili, da je nevarnost za vojno. V naših žirovskih hribih je tekla utrjena linija obrambne črte proti Italiji, ki se je imenovala Rupnikova linija.

Stari jugoslovanski vojaki so se umaknili, Italijani so obstreljevali žirovski vrh. Mi, otroci, pa smo razpeli belo rjuho. Italijani so ugotovili, da je prazen prostor in s streljanjem so prenehali.

Kasneje so Italijane zamenjali Nemci. Le-ti so zahtevali zastavo, ki jo mora vsakdo obesiti na hiši. Moj dom je bil visoko v hribih in nas niso pregledovali.

V letu 1941 so v Poljanski dolini začeli okupatorji z množičnim preseljevanjem ljudi in jih transportirali v Srbijo. Nekaterim fantom in možem se je posrečilo zbežati v gore in se pridružiti partizanom. Moj starejši brat Jakob — s partizanskim imenom Goran — se je priključil aktivistom poljanske vstaje. Bil je kurir, prenašal je pošto z Blegoša na Vrhniko. Tudi jaz sem po svojih močeh pomagal partizanom in osvobodilnemu gibanju. Bili smo povezani kot velika družina, trmasti in odločni, da moramo zmagati.

Ob 40-letnici osvoboditve Bleda

Bila je nepozabna pomlad 1945, konec vojne, sovražnik je bil za vedno pregnan iz naše domovine.

Severozahodni deli Slovenije so najkasneje dočakali čas osvoboditve. Medtem, ko so drugod že tedne slavili zmago, so se ob Savi Bohinjki in Dolinki gnetle nemške in kvislinske čete, ki se nikakor niso mogli sprijazniti s porazom. Da bi se vdali partizanom, rajši Amerikancem ali Angležem!

Partizani so preganjali umikajočo tolpo, armade so dosledno izvrševale povelja vrhovnega komandanta Tita.

Četrta armada in IX. korpus sta se bližala Trstu, tanki z rdečo zvezdo so bili okrašeni s cvetjem. Prodirali so proti Koroški, da bi se pridružili III. armadi, po dravski dolini so napredovali proti Gospe sveti. Del Kokrškega odreda, ki je 4. maja osvobodil Begunje in rešil zapornike, je pohitel čez Karavanke. Jeseniško-bohinjski odred pa je vodil zadnje boje v Selški dolini. Na območju med Savo Bohinjko in Dolinko je ostalo nekaj sto partizanov, VDV čete in terenci. Obveščevalni center na Jelovici je imel polno dela. Načelnik Kapus Jože, radiotelegrafist Ličen Edvard in kurirji so nenehno prejemale depeše. Komanda mesta Bled s sedežem v Stari Fužini v Bohinju je prejela navodila od korpusa o kapitulaciji hitlerjevske Nemčije. Oddelek te komande je zavzel žandarstvo postajo v Gorjah. Položaj je zahteval nagle odločitve. Operativne enote VOS-a so imele svoj sedež v barakah v bohinjski dolini nad Studorjem. Od tam so prihajale informacije o premikih sovražnih enot v tem delu naše domovine. Komanda mesta je prejemale podatke tudi od vaških in rajonskih odborov OF.

Konec aprila 1945 so na Komandi mesta Bled razpolagali z 280 borci, ki so bili razporejeni v dveh bataljonih. K temu številu pa moramo prišteti oddelke VDV enot, minerski vod »Ratitovec« na Jelovici, oborožene pripadnike narodne zaščite. 500 naših borcev se je zoperstavilo proti 3000 sovražnim vojakom. Komandir Polde Šumi je s četo (90 borcev) krenil čez Pokljuko in Radovno proti Kranjski gori z nalogo, da nadzorujejo Zgor-njesavsko dolino in da v primer-nem trenutku stopijo v akcijo na tromeji. Druga četa pod poveljstvom komandirja Gorazda Finžgarja je zasedla položaje nad Jesenicami na območju Blejske Dobrave in Mežaklje. Bataljon Komande mesta je nadziral bohinjski kot in blejsko dolino.

V prvih dneh maja so se v Bohinjki Bistrici pojavile skupine policistov iz primorskih krajev,

katere so se umikale pred napredujočimi rednimi enotami JLA. Da bi zavrli nagel prodor naših čet iz primorske strani, so minirali bohinjski predor.

V Zgornjih Gorjah pa je četa Komande mesta zajela celo kolono ubežnih Nemcev, katere so razorožili in zastrazene vrnili čez Pokljuko nazaj v Bohinj. To so bili prav tisti, ki so minirali predor, očistili so ruševine in spet uredili progo. V vojašnici na Bohinjski Beli so se hoteli izogniti vdaji in pobegniti proti Jesenicam dalje v Avstrijo. A tudi te so naši polovili in razorožili. Tako je bila osvobojena vsa Bohinjska dolina do Bleda.

Na Bohinjski Beli so naši zaplenili precej orožja, celo dva topiča in druge opreme. Komanda mesta je nameravala podreti s svojimi četami naravnost na Bled, kjer so se še sovražniki zbirali v vojaškem taboru za pobeg. Nemci so pri dvornih garajah na Mlinem (tam je bila nastanjena močna posadka za dresuro psov) vzpostavili močno obrambo na dominantnih položajih nad Savo Bohinjko. Okupatorski župan Paar pa se je odločil za pogajanje. Toda kljub klavnim zagotovilom so partizani z orožjem pregnali Nemce. Po osvoboditvi Bohinjske Bistrice so se tudi žandarji predali Komandi mesta Bled. Nenehno so se prijavljali prostovoljci štabu na Hotunjah, tako so nastajale nove osvobodilne čete, ki so pomagale osvoboditi Bled, Lesce, Radovljico in Jesenice. Borcev je bilo tako okoli tisoč, ki pa so morali nadzirati širno območje od Jelovice do Rateč. Bitka je bila težka. Sedmega in osmega maja so se izselili zadnji nemški uslužbenci, ki so med vojno strahovali gorenjsko ljudstvo.

Neke noči v maju so Nemci na čelu z obersturmfürerjem H. Rosumeckom pobegnili z Bleda in v hotelu Toplice pustili svoje ranjence.

8. maja zvečer so prvi partizani Komande mesta Bled s komandantom Fabijanom in komisarjem Prhnetom prišli na Bled.

9. maja je uradno kapitulirala Nemčija. Svobodoljubno človeštvo se je oddahnilo. Prebivalci Bleda in okolice so slovesno pričakali ta trenutek. Partizani so od Rečice po današnji Prešernovi cesti slovesno prikoralali, okrašeni s cvetjem, zastave so plapolale in fantje so veselo igrali na harmonike. Množica ljudi je urvela, osvoboditelje so pričakali na križišču med domom in Zdravstvenim domom na Bledu. Po dolgih letih trpljenja so dočakali svobodo.

JR

